

چگونه تو را بشناسم ؟

سؤالات کتاب :

۱ - راه های شناخت صفات خداوند (جل جلاله) را نام ببرید و در باره هر کدام به اختصار توضیح دهید .

۱ (تفکر در کتاب آسمانی :

توصیفی که خداوند ، در قران از خود می کند ، دقیق و بی نقص است و می تواند ما را در شناخت صحیح او بسیار یاری دهد .

۲ (مطالعه در کتاب خلقت :

از طریق آثار و نشانه های خداوند ، که در سراسر جهان آفرینش آشکار است به ویژگی های او پی می بریم .

۲ - حمد و تسبیح خداوند (جل جلاله) به چه معناست ؟

حمد یعنی : هر ستایشی برای خداوند است . با حمد ، صفات خوب را به خداوند نسبت می دهیم .

مثال : *فدايا ، تو پروردگار جهانی ، تو رحمان و رحیمی ، تو بفرشته و مهربانی (ستایش کردن) (ا... الصمد)*

تسبیح یعنی : خداوند از هر عیب و نقص منزّه است . با تسبیح ، خداوند را از داشتن صفات بد پاک و منزّه می دانیم .

مثال : *فدايا تو نیازمند نیستی ، تو شریک نداری ، تو فرزند نداری (تسبیح گفتن) (لم یلد و لم یولد)*

نمونه سؤالات هفتن درسی ۱ :

۱ - در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

الف) خداوند آن قدر مهربان است که ، مهرورزی بر بندگانش را بر خود واجب کرده و خود را دوستدار آنان نامیده است .

ب) با مطالعه در قران ، با آیات زیادی مواجه می شویم که هر کدام ، به بخشی از صفات خداوند می پردازد .

ج) با دیدن هر نوشته ای ، علاوه بر پی بردن به وجود نویسنده ، به میزان علم و نوع افکار او نیز پی می بریم .

د) از طریق تأمل و تفکر در مخلوقات و موجودات جهان می توانیم به صفات خالق آنها پی ببریم .

۲ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

الف) « إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ » : خداوند با آغوش باز می پذیرد ، کسانی را که از گناه خویش پشیمان شوند و توبه کنند .

ب) خداوند قدردان کارهای خوب بندگانش ، حتی اگر هیچ کس آن را نبیند و یا به چشم دیگران کوچک و بی ارزش بیاید .

ج) برای شناخت صفات خداوند به قران مراجعه می کنیم ، چون توصیفی که خداوند از خود می کند ، دقیق و بی نقص است .

د) خداوند تمام خوبی های بندگانش را ثبت می کند و با پاداش فراوان از انجام دهنده این اعمال سپاسگزاری می نماید .

۳- با توجه به متن عربی ، ترجمه آیات و یا روایات را تکمیل کنید :

الف	إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى	او هر آشکار و نهانی را می داند .
ب	مَا عَرَفْنَاكَ ، حَقَّ مَعْرِفَتِكَ	آن چنان که شایسته معرفت توست ، تو را نشناختیم .
ج	وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ ، فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ	و هر که با خدا دشمنی کند ، بداند که خداوند به سختی عقوبت می کند .
د	إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا	خداوند به مردم هیچ ستمی نمی کند .
ه	وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ	بلکه مردم به خود ستم می کنند .
و	مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ	خداوند نمی خواهد با احکامش شما را در سختی و مشقت قرار دهد ،
ز	وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَ لِيُنِيبَكُمْ عَلَيْهِمْ	بلکه می خواهد شما را از آلودگی ها پاک کند و نعمتش را بر شما تمام نماید .

۴ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

الف	در حمد و ستایش ، خداوند(جل جلاله) را از داشتن صفات ناپسند پاک و منزّه می دانیم .	☐ صحیح	☐ غلط
ب	خداوند(جل جلاله) ، نیازمند نیست ، شریک و فرزندى هم ندارد .	☒ صحیح	☐ غلط
ج	(سُبْحَانَ اللَّهِ) یعنی : « هر ستایش مخصوص خداوند(جل جلاله) است »	☐ صحیح	☒ غلط
د	هر صفتی که در مخلوقات می بینیم ، می توانیم به خداوندخالق(جل جلاله) نیز نسبت دهیم .	☐ صحیح	☒ غلط

۵ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

الف) « ستایش حقیقی و حمد واقعی از آن خداست . »

کسی قابل ستایش است که کمالات و زیبایی هایی در او باشد و همه زیبایی ها و خوبی های جهان از خداست .

ب) « تمام اجزای عالم ، از خدا سخن می گویند .

اگر به تفکر در اجزای عالم بنشینیم ، آن را همچون جاده ای راهنمایی کننده به سوی خدا خواهیم یافت .

ج) « خداوند(جل جلاله) سرچشمه همه خوبی ها و زیبایی های مخلوقات است . »

خداوند دارنده و منشاء همه کمالات است ، بنابراین می تواند این خوبی ها و کمالات را به مخلوقاتش هم انتقال دهد .

د) « صفاتی که از نقص و محدودیت سرچشمه می گیرد ، در خداوند(جل جلاله) نیست . »

چون خداوند موجودی کامل و بی نقص است ، نمی تواند دارای صفاتی باشد که نشانه محدودیت و نقص هستند .

۶- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: دو مورد از راه های شناخت صفات خداوند را به طور مختصر توضیح دهید .

پاسخ : ۱) تفکر در کتاب آسمانی : توصیف خداوند(جل جلاله) از خودش (در قران) دقیق و بی نقص است .

۲) تفکر در کتاب خلقت : از طریق تأمل و تفکر در نشانه های خداوند(جل جلاله) ، به ویژگی های او پی می بریم .

ب) سؤال: چرا خداوند نمی تواند دارای صفات ناپسند باشد؟ (توضیح دهید)

پاسخ: چون خداوند (جل جلاله) موجودی کامل و بی نقص است و این صفات نشانه محدودیت و نقص است. مثلاً: خداوند (جل جلاله) محدود به یک مکان یا زمان خاصی نیست.

۷ - عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید: (دو کلمه اضافه است)

رحمت	درک	حق	محدود	دیدن
گناه	نا محدود	دارایی	شناخت	مجازات

الف) خداوند مجازات کننده نیز هست و کسانی را که به مبارزه با حق بر خیزند و دست از گناه و سرکشی بر ندارند، از رحمت خویش محروم و به عذابی دردناک گرفتار می کند.

ب) ما انسان ها به دلیل توانایی های محدود خود، امکان شناخت کامل خدای نامحدود را نداریم، اما به قدر توان و درک خود می توانیم به شناختی محدود از خداوند دست یابیم.

۸ - برای شناخت صفات خداوند (جل جلاله)، نیازمند چگونه منابعی هستیم؟

منابعی که بتواند اطلاعات دقیق و غیر قابل خدشه به ما بدهد و بتوانیم با تکیه بر آنها به شناختی صحیح و به دور از اشتباه و خطا در مورد خداوند دست یابیم.

۹ - «قران کریم: خداوند (جل جلاله) از همه چیز آگاه است.» چند مثال بزنید.

الف) خداوند، از آن چه می بینیم و یا در گوش دیگران نجوا می کنیم آگاه است.

ب) خداوند حتی از آن چه در قلب ما هم می گذرد آگاه است.

ج) خداوند حتی از فرو افتادن برگ درختی در گوشه ای از جهان نیز باخبر است.

۱۰ - چرا باید برای شناخت صفات خداوند (جل جلاله)، به قران مراجعه کنیم؟

چون توصیفی که خداوند از خود می کند، توصیفی دقیق و بی نقص است که می تواند ما را در شناخت صحیح از او یاری دهد.

۱۱ - «خداوند (جل جلاله) با وضع کردن قوانین، قصد سخت گرفتن بر بندگانش را ندارد»، پس هدفش چیست؟

الف) دور کردن انسان ها از پلیدی ها و ناپاکی ها

ب) هدایت نیکان به بهشتی آباد و پر نعمت در آخرت.

ج) هدایت انسان به سوی زندگی سرشار از خوشبختی و سعادت در دنیا.

۱۲ - چهار مورد از صفات خداوند (جل جلاله) را که در قران آمده، بنویسید.

الف) بهترین روزی دهنده، یاری کننده و سرپرست است.

ب) پاداش دهنده به نیکوکاران است.

ج) توبه کنندگان را دوست دارد.

د) آمرزنده و دوستدار بندگانش است.

۱۳- توضیح دهید که تفکر در کتاب خلقت، چگونه ما را در شناخت صفات خداوند (جل جلاله) یاری می کند؟

همان گونه که با دیدن ساختمان، از وجود سازنده و میزان مهارت و توانایی وی با خبر می شویم. یا با دیدن نوشته ای علاوه بر پی بردن به وجود نویسنده، به میزان علم و دانایی و نوع افکار و اندیشه هایش پی می بریم. یا تأمل و تفکر در جهان خلقت، علاوه بر پی بردن به وجود خالق بی همتا، با برخی از ویژگی ها و صفات او نیز آشنا می شویم.

۱۴- افزایش علم و دانش ما، پیرامون کتاب خلقت، چه فوایدی به دنبال دارد؟

بیشتر از گذشته آثار علم و قدرت خداوند را در جهان در می یابیم و در برابر این همه عظمت، به شگفتی می آییم.

۱۵- انیشتین، در باره مواجهه انسان با شگفتی های بی پایان طبیعت، چه می گوید؟

ما انسان ها مانند طفل کوچکی هستیم که وارد کتابخانه ای بزرگ می شود، که از کتاب هایی با زبان های مختلف پُر است. او طرح و نظم مشخصی در ترتیب کتاب ها می بیند و می داند که باید کسی این کتاب ها را نوشته باشد. نظمی اسرار آمیز که آن را درک نمی کند ولی می تواند با حسّی مبهم، حدس بزند. به نظر من، وضعیت این کودک، همانند وضعیت عقل انسان در برابر خداست.

۱۶- «نمی توانیم هر صفتی را که در مخلوقات می بینیم، به خداوند نسبت دهیم» چرا؟

چون بعضی از صفات مخلوقات از نقص و محدودیت سرچشمه می گیرد و چون خداوند (جل جلاله) موجودی کامل و بی نقص است، نمی تواند دارای چنین صفاتی باشد. مثلاً: جهل، ظلم، و جسمانی بودن، به معنای محدود بودن به زمان و مکان است و نوعی نقص و کاستی است.

۱۷- برای هر جمله، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید:

- الف) هر که با خدا ..... کند بداند که خداوند به سختی عقوبت می کند. (دوستی، دشمنی، آشتی) ب
- (خداوند می خواهد شما را ..... کند و نعمتش را بر شما تمام نماید، تا شکر او را به جای آورید. (پاک، آلوده، زنده) ج) وقتی می گوئیم ..... می خواهیم بگوئیم خداوند از هر نقص و عیبی، منزّه است. (... اکبر، الحمد لله، سبحان...)
- د) نمی توان خداوند را دارای ..... و محدود به زمان و مکان دانست؟ (جسم، روح، صفات)

در پناه ایمان

درس دوم

سؤالات کتاب:

۱- توضیح دهید، چرا با این که از خوبی برخی کارها آگاه هستیم، اما آن کارها را انجام نمی دهیم؟

شناختی که ما از یک کار خوب به دست می آوریم، به تنهایی منتهی به نتیجه نخواهد شد، بلکه این شناخت باید به مرحله ایمان برسد تا این ایمان برانگیزاننده و محرک ما برای رفتن به سمت عمل شود.

۲- دو مورد از راه های تقویت ایمان به خدا را بنویسید .

الف (یاد و ذکر خدا) ب (انجام نیکی ها و دوری از گناهان) ج (الگو قرار دادن انسان های مؤمن

۳- مهم ترین دلیلی که باعث می شود انسان مؤمن از آرامش روحی برخوردار باشند چیست ؟

خداوند ، دل و جان انسان را طوری آفریده که جز با یاد و نام او آرام نمی گیرد پس مقصد نهایی خود را نه در دنیا ، که باید در نزد خداوند (جل جلاله) جستجو کنیم .

نمونه سؤالات هتئ درسی ۲ :

۱- در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

الف) عاقبت تنبلی و از دست دادن فرصت ها ، چیزی جز پشیمانی نیست .

ب (یکی از حکمت های نمازهای پنج گانه ، زنده نگه داشتن یاد خدا در تمام طول شبانه روز است .

ج (هر عمل نیکی که ما انجام می دهیم ، بر میزان ایمان ما می افزاید و هر گناه ، چون غباری صفحه دل ما را می پوشاند .

د (خداوند گوش سپردن به آیات قرآن را یکی از عوامل افزایش ایمان برشمرده است.

۲- با توجه به متن عربی ، ترجمه آیات و یا روایات را تکمیل کنید :

الف	أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ	آگاه باشید که دل ها تنها با یاد خدا آرام می گیرد .
ب	الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ	آنها کسانی هستند که ایمان آوردند و دل هایشان با یاد خدا آرام و مطمئن است.
ج	أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا	آیا گمان کردید که ما شما را بیهوده و بی هدف آفریدیم ...
د	وَأَنكُمْ آلِنَا لَا تُرْجَعُونَ	و به سوی ما باز نمی گردید .
ه	إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّت قُلُوبُهُمْ	وقتی یاد خدا شود ، دل هایشان ترسان است .
و	وَإِذَا تَلَّيْت عَلَيْهِمْ آيَاتَهُ وَ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا	و چون آیات خدا بر آنها تلاوت شود ، ایمانشان افزوده می گردد.

۳- جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

الف) تنها شناخت و آگاهی از یک مطلب برای عمل به آن کافی نیست ، بلکه باید آن شناخت، به مرحله ایمان برسد.

ب (شناخت ، مانند چراغی ، راه را نشان می دهد، اما به تنهایی انگیزه لازم برای رفتن به سمت آن راه را در ما ایجاد نمی کند .

ج (حضور خداوند (جل جلاله) در خاطر ما ، در تمامی لحظات زندگی ، سبب افزایش ارتباط ما با خدا و تقویت ایمان به او می شود .

د (ما همگی می دانیم که رفتارها و کارهای ناشایست پایان خوبی به همراه ندارد اما آنها را ترک نمی کنیم.

۴ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

☐	صحیح	الف	راههای رسیدن به ایمان ، ما را از مرحله «ایمان واقعی» به خدا ، به مرحله «شناخت» او می رساند.
☐	صحیح	ب	امام صادق (علیه السلام) آن چه ایمان را در دل پایدار می کند ، ترک نعمت های دنیایی ست.
☐	صحیح	ج	«ایمان» مشوق و محرک ما برای رفتن به سمت «عمل» است .
☐	صحیح	د	شناخت ما از خدا وقتی منجر به عمل به دستوراتش خواهد شد، که این شناخت به مرحله ایمان برسد.

۵ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

الف) «ایمان و عمل دو دوست جدایی ناپذیرند .»

ایمان ، برانگیزاننده و محرک ما برای رفتن به سمت عمل است و هیچکدام بدون دیگری کامل نیستند .

ب) «الگو قرار دادن انسان های مؤمن از راه های تقویت ایمان است .»

این افراد به دلیل ایمان بالای خود، نمونه های مناسبی برای ما هستند تا با پیروی از راه و رسم زندگی آنان و الگو گرفتن از اخلاق و رفتار ایشان ، بتوانیم همچون این افراد ، بر ایمان خویش به خداوند بیفزاییم.

ج) «هم نشینی با انسان های هوسران ، باعث فراموشی ایمان می شود .»

هر گناه ، چون غباری صفحه دل را می پوشاند و به اندازه خود ، مانع رسیدن نور ایمان به قلب می شود و چون افراد فاسد ، گناه و معصیت می کنند ، همنشینی با آنان باعث کم رنگ شدن و از بین رفتن ایمان ما می شود .

۶- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: ایمان واقعی چیست ؟ توضیح دهید .

پاسخ : اعتماد و باور قلبی کامل به یک موضوع و یا حقیقت است .

باوری که شوق عمل به آن حقیقت را در انسان ایجاد می کند و او را به سمت آن عمل سوق می دهد .

شناخت ما از خدا وقتی منجر به عمل به دستورات او خواهد شد، که این شناخت به مرحله ایمان برسد.

اگر ما با تمام وجود به خدا ایمان بیاوریم، عمل به دستورات او نیز به دنبال آن خواهد آمد.

ب) سؤال : راه های دست یابی به ایمان به خداوند (جل جلاله) کدامند ؟

پاسخ : الف) یاد و ذکر خدا ، ب) انجام نیکی ها و دوری از گناهان ، ج) الگو قرار دادن انسان های مؤمن

۷ - عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

آرامش	فاطمه	دارند	مؤمن	آسیه
تعادل	پیامبران	امامان	ندارند	ابراهیم

الف) افرادی، همیشه نگران از دست دادن چیزی هستند که دارند و حسرت چیزی را می خورند که ندارند. برای همین هرگز روی آرامش را نمی بینند. آنان در برابر سختی های زندگی تعادل خود را از دست می دهند و گرفتار یأس و اضطراب می شوند.

ب) در قرآن کریم بارها داستان زندگی پیامبران و نیز زنان و مردان مؤمن دیگر برای الگو گرفتن ما بیان شده است. زنان بزرگی چون حضرت مریم (س) و آسیه (س) و مردانی همچون حضرت محمد (ص)، حضرت ابراهیم (ع)، و... .

۸ - خداوند را آگاه بر تمامی اعمال آشکار و نهان خود می دانیم، ولی گاهی در حضور او گناه می کنیم. چرا؟

چون شناخت ما از خالق خودمان به تنهایی منتهی به اطاعت از دستورات او نخواهد شد، بلکه درجه ایمان بالای ما در این شناخت، موجب می شود که عالم را محضر خداوند بدانیم و در محضر او نافرمانی نکنیم.

۹ - حضرت علی (علیه السلام) در باره ارتباط ایمان و عمل چه می فرمایند؟

می فرمایند: ایمان و عمل، دو برادر همراه و دو دوست جدایی ناپذیرند.

۱۰ - سؤال: ایمان واقعی چیست؟ توضیح دهید.

اعتماد و باور قلبی کامل به یک موضوع و یا حقیقت است. باوری که شوق عمل به آن حقیقت را در انسان ایجاد می کند و او را به سمت آن عمل سوق می دهد. شناخت ما از خدا وقتی منجر به عمل به دستورات او خواهد شد، که این شناخت به مرحله ایمان برسد. اگر ما با تمام وجود به خدا ایمان بیاوریم، عمل به دستورات او نیز به دنبال آن خواهد آمد.

۱۱ - توجه به نشانه های علم و قدرت خداوند (جل جلاله)، چه فوایدی دارد؟

الف) یاد خداوند را در دل ها زنده می کند. ب) لطف و رحمت خداوند را به ما یاد آور می شود. ج) بر دوستی و محبت ما به خداوند می افزاید.

۱۲ - دو نمونه از آثار ایمان را توضیح دهید.

الف) دل انسان با ایمان، با یاد خداوند آرامش می گیرد، چون او مقصد نهایی خود را نزد خداوند (جل جلاله) جستجو می کند. ب) ایمان، به زندگی انسان معنا می دهد و او را از پوچی و بیهودگی خارج می سازد، چون او هدفی متعالی و ارزشمند دارد.

۱۳ - کسانی که ایمان در قلبشان وارد نشده، چرا روی آرامش را نمی بینند؟

الف) همیشه نگران از دست دادن چیزی هستند که دارند. ب) اغلب حسرت چیزی را می خورند که ندارند. ج) در برابر سختی های زندگی، تعادل خود را از دست می دهند.

۱۴ - چه اهدافی انسان را از مقصد و هدف اصلی خلقت دور می کند؟ (سه مورد)

الف) رسیدن به پول و مقام و شهرت دنیایی
ب) پرداختن به لذت های زود گذر دنیا (شهوات)
ج) فخر فروشی به دیگران با ماشین و لباس و ...

۱۵- وظیفه انسان برای رسیدن به هدف آفرینش چیست ؟

با کمک گرفتن از فرستادگان الهی ، آن هدف را کشف کرده و برای رسیدن به آن بکوشد .

۱۶- برای هر جمله ، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

الف (قوانین الهی برای ..... انسان از پلیدی ها و سوق دادن او به سوی زندگی سعادت‌مندانه است. (هدایت ، نجات ، گمراهی)

ب (افراد بی ایمان ناگزیرند تا ..... برای زندگی شان بسازند و خود را مشغول آن کنند. (علّتی ، خانه ای ، هدفی)

ج (هدف زندگی انسان های مؤمن، برخاسته از ..... است . (اعتقاد به خدا ، کتاب قران ، امکانات زندگی)

د (ایمان به خدا ، عمل به دستورات او را به دنبال دارد و این عمل موجب تقویت ..... می شود . (جسم ، روحیه ، ایمان)

راهنمایان الهی

درس سوم

سؤالات کتاب :

۱- یک نمونه از موارد تسلیم پیامبران الهی (علیهم السلام) ، در برابر دستورات خداوند (جل جلاله) را بیان کنید .

الف) خداوند به حضرت ابراهیم (علیه السلام) دستور داد ، زن و فرزند کوچک خود را در سرزمین مکه که در آن زمان سرزمینی بدون آب و آبادانی بود و امکانی برای زندگی نداشت ، اسکان دهد . ایشان با اطمینان خاطر ، به این دستور خداوند عمل کرد .

ب) خداوند به حضرت موسی (علیه السلام) دستور داد نزد فرعون برود و از او بخواهد که بنی اسرائیل را آزاد نماید . با وجود این که موسی (علیه السلام) از خشم فرعون و قومش نسبت به خود آگاه بود و احتمال هر گونه خطری را برای خود می داد ، به این مأموریت عمل کرد و وارد قصر فرعون شد و علاوه بر دعوت او به یکتاپرستی ، خواستار آزادی بنی اسرائیل نیز شد .

ج) حضرت ایوب (علیه السلام) که می دید تمامی مشکلات و سختی هایی که در زندگی برایش پیش می آید به خواست خداوند و برای امتحان کردن اوست ، در برابر تمامی آن ها صبر کرد و خود را تسلیم در برابر خواست خداوند قرار داد .

۲- چرا پیامبران الهی ، در راه انجام دستورات خداوند (جل جلاله) استقامت فراوانی می کردند ؟

زیرا به راه خود و آن چه به آن دعوت می کردند ایمان داشتند ، به همین دلیل ، با تمام قدرت به راه خود ادامه می دادند و لحظه ای سست نمی شدند . آنان اطمینان داشتند که استقامت ، کلید دست یافتن به وعده های بزرگ الهی است .

۳- سه مورد از ویژگی های مهم پیامبران (علیهم السلام) را نام ببرید .

الف (تسلیم در برابر امر خداوند   ب) استقامت و پایداری در راه خدا   ج (مبارزه با عقاید باطل و خرافات

نمونه سؤالات هفتی درسی ۳ :

۱ - در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

- الف) خدا در هدایت انسان ها ، کسانی را به عنوان پیام آور خود انتخاب می کند که در برابر دستوراتش مطیع و تسلیم باشند
 ب) مردم در عصر پیامبران ، برای خداوند شریکانی مانند بت های سنگی و چوبی ، فرشتگان یا اجرام آسمانی قرار داده بودند .
 ج) گروهی از مردم با سرکشی در برابر پیامبران ، آنان را دروغگو می نامیدند تا مردم پیرو آنان نشوند .
 د) پایداری پیامبران ، ناشی از این بود که آنان اطمینان داشتند : استقامت ، کلید دست یافتن به وعده های بزرگ الهی است .

۲ - با توجه به متن عربی ، ترجمه آیات و یا روایات را تکمیل کنید :

الف	جاءكم رسول بما لا تهوى أنفسكم استكبرتم	هرگاه پیامبری ، چیزی را که خوشایند شما نبود برایتان آورد ، سرکشی کردید .
ب	ففریقاً کذبتم ، وفریقاً تقتلون	پس گروهی از پیامبران را انکار کردید و گروهی را کشتید .
ج	إن الذين قالوا ربنا الله ، ثم استقاموا	آنان که گفتند : پروردگار ما الله است و سپس استقامت کردند .
د	ألا تخافوا ولا تحزنوا	که نترسید و غمگین مباشید .
ه	و آبشروا بالجنة التي كنتم توعدون	و به بهشتی که وعده داده شده بودید ، شاد شوید .
و	لم تعبدوا ما لا يسمع ولا يبصر	چرا چیزی می پرستی که نه می شنود و نه می بیند ،
ز	إني قد جاءني من العلم ما لم يأتك	دانشی برای من آمده که برای تو نیامده است ،
ح	فأتبعني أهدك صراطاً سوياً	بنابراین از من پیروی کن ، تا تو را به راه راست هدایت کنم!

۳ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

- الف) مردم زمان حضرت ابراهیم ستاره و خورشید و ماه را می پرستیدند و معتقد بودند اینها اثر خوبی در زندگی آنها دارند.
 ب) رسولان الهی با آوردن دلایل محکم ، مشرکین را به اندیشه ورزی و تفکر دعوت می کردند .
 ج) مخالفان پیامبران ، برای دور کردن مردم از آن ها ، به پیامبران می گفتند : شما برای ما بد شانس می آورید .
 د) لازمه سرمشق قرار دادن پیامبران ، آشنا شدن با ویژگی های آنان است .

۴ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

الف	خداوند به حضرت ابراهیم (علیه السلام) خبر داد که دیگر از قوم وی کسی ایمان نخواهد آورد .	صحیح ☐	غلط ☒
ب	بنی اسرائیل در زمان حضرت موسی گوساله ای را از طلا و جواهرات ساختند و به دور او طواف می کردند.	صحیح ☒	غلط ☐
ج	حضرت نوح (علیه السلام) ۹۵۰ سال مردم زمان خود را به یکتا پرستی دعوت نمود .	صحیح ☒	غلط ☐
د	موسی (علیه السلام) ، نه تنها مردم عادی ، بلکه نمرود (طاغوت زمانه) را به یکتا پرستی دعوت کرد .	صحیح ☐	غلط ☒

۵ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

الف) « تمام پیامبران الهی (علیهم السلام) ، الگوی استقامت در راه خدا بودند . »

پیامبران ، با وجود مشکلات زیاد ، در راه خدا استقامت می کردند و با تمام توان و قدرت به راه خود ادامه می دادند ، چون به درستی دعوت خود ایمان داشتند . آنان اطمینان داشتند که استقامت ، کلید دست یافتن به وعده های الهی است .

ب) « ایمان به خدا و میل به خرافات با هم رابطه معکوسی دارند . »

اگر ایمان به خدا در درون انسان کم رنگ شود ، میل به خرافات در او افزایش می یابد ؛ اما اگر انسان ایمان خود را تقویت کند به خوبی به درک این نکته می رسد که کلید حل تمام مشکلاتش در پیروی از خدا و دستورات او نهفته است .

۶- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: عکس العمل پیامبران ، در مقابل بت پرستان چگونه بود ؟

پاسخ : رسولان الهی ، با آوردن دلایل محکم ، مشرکان را به اندیشه ورزی و تفکر دعوت می کردند و از آن ها می خواستند که به جای پیروی از کسانی که دستورات خدا را نمی دانند ، از آن ها پیروی کنند که از سوی خدا آمده اند .

ب) سؤال : اعتقاد به خرافات ، چه عواقبی دارد ؟

پاسخ : این اعتقادات باعث شده ، که برخی مردم در انجام کارهایشان به کسانی مراجعه کنند که ادعا دارند از آینده خبر دارند و می توانند از اتفاقات خوب و بدی که ممکن است برای افراد رخ دهد ، خبر دهند و یا از روی دادن آن ها جلوگیری کنند .

۷ - عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

خرافه	رمال	اموال	باطل	فال گیر
کافران	خدا	کف بین	مُشْرک	مردم

الف) پیامبران الهی (علیه السلام) ، نه تنها عقاید باطل را نمی پذیرفتند ، و آن ها را باطل و خرافه می دانستند ، بلکه از طرف خدا مأموریت یافته بودند هر اعتقادی که ریشه در دستورات خداوند ندارد و نزد خداوند معتبر نیست ، به مردم تذکر دهند .

ب) امروزه عقاید خرافی به صورت های مختلف از قبیل : فال گیر (فال قهوه) ، کف بین (ادعای بیان آینده با نگاه کردن به کف دست) ، رمال (ادعای پیشگویی آینده با رمل و اسطرلاب) و ... موجب از هم پاشیده شدن خانواده های فراوان و از دست رفتن اموال و آبروی آنان شده است .

۸ - فواید داشتن الگوی مناسب چیست ؟

ب) انتخاب مسیر درست برای رسیدن به هدف

د) صرفه جویی در هزینه کردن زمان (عمر)

الف) شناخت بهتر هدف ، با راهنمایی های الگو

ج) دقت و سرعت بیشتر ، برای رسیدن به هدف

۹- چرا خداوند (جل جلاله)، پیامبران را الگوی انسان ها معرفی کرده است ؟

چون پیامبران (علیهم السلام) بهترین انسان های زمان خود بودند و کسی که بخواهد جزو بهترین های زمان خود باشد و در همان مسیری که خداوند از انسان خواسته است گام بردارد ، شایسته است که پیامبران را در زندگی خود سرمشق قرار دهد .

۱۰- ما چگونه می توانیم در گفتار، رفتار و پوشش خود ، تسلیم در برابر امر خداوند (جل جلاله) باشیم ؟

الف (پذیرش فرمان های خداوند را بر خواهش های نفسانی خود برتری دهیم .

ب (به معنای واقعی به خداوند ایمان بیاوریم . (یقین پیدا کنیم)

ج (دستورات خداوند را بدون چون و چرا بپذیریم و در انجام آنها بکوشیم .

د (در راه تبلیغ دین الهی در برابر مشکلات و خطرات احتمالی بایستیم .

۱۱- عکس العمل پیامبران الهی (علیه السلام) ، در مقابل « بت پرستی » چه بود ؟

الف (با آوردن دلایل محکم ، مشرکین را به اندیشه و تفکر دعوت می کردند . ب (در راه اصلاح رفتار مردم می کوشیدند .

ج (نواقص موجود در این اعتقادات را به مردم تذکر می دادند . د (به شدت با این گونه اعتقادات مبارزه می کردند .

۱۲- بنا بر آیات قران ، حضرت ابراهیم (علیه السلام) در دعوت عمویش آزر ، به او چه می گوید ؟

الف (چرا چیزی را می پرستی که نه می شنود و نه می بیند و نه هیچ مشکلی را می تواند از تو حل کند .

ب (دانشی برای من آمده ، که برای تو نیامده است .

ج (از من پیروی کن ، تا تو را به راه راست هدایت کنم .

۱۳- پیامبران با عقاید خرافی و باطل مردم مبارزه می کردند ، برخورد بنی اسرائیل چگونه بود ؟

و خداوند در این رابطه چه می فرماید ؟

وقتی به قوم بنی اسرائیل خیری می رسید ، می گفتند : این نتیجه زحمات خودمان است ، ولی وقتی اتفاق بدی برایشان می افتاد ،

می گفتند : این به خاطر موسی است که برای ما بدشانسی می آورد .

خداوند در جواب آن ها فرمود : این بلاهایی که بر سر شما می آید ، از خودتان است و ارتباطی با پیامبر ندارد .

۱۴- عبارات زیر را با نوشتن شماره مربوطه ، در سمت چپ مرتب کنید ؟

۲	نمرود را در کاخش با شجاعت و استدلالهای محکم به یکتاپرستی دعوت کرد .	۱	حضرت ایوب (ع)
۴	با وجود مسخره شدن از طرف قومش ، به دستور خداوند شروع به ساختن کشتی کرد.	۲	حضرت ابراهیم (ع)
۳	وارد قصر فرعون شد و علاوه بر دعوت او به یکتاپرستی ، خواستار آزادی بنی اسرائیل شد.	۳	حضرت موسی (ع)
۱	تمامی مشکلات و سختی های زندگی خود را امتحان الهی می دید و صبر می کرد .	۴	حضرت نوح (ع)

۱۵ - سه نمونه از عقاید باطل و خرافی در جوامع گذشته را بنویسید .

- الف (برخی از مردم زمان حضرت ابراهیم ستاره و خورشید و ماه را می پرستیدند . و معتقد بودند اینها اثر خوبی در زندگی آنها دارند .
- ب (بنی اسرائیل در زمان حضرت موسی گوساله ای را از طلا و جواهرات ساختند و به دور او طواف کرده و آن را منشأ ثروت و برکت می دانستند .
- ج (مردم زمان پیامبر اکرم در برابر بت های ساخته شده از سنگ و چوب سجده می کردند و می گفتند اینها به ما خیر و برکت می دهند .

۱۶ - چند نمونه از عقاید باطل و خرافی موجود در جوامع کنونی را بنویسید .

- الف (عدد ۱۳ نحس است .
- ب (به تخته زدن بدشانسی را از انسان دور می کند .
- ج (اگر گربه سیاه سر راه کسی باشد بد شانسی می آورد .
- د (مهره فیروزه ای رنگ ، انسان را از خطر و بلا حفظ می کند .

۱۷ - اعتقاد به خرافات ، چه عواقبی دارد ؟

این اعتقادات باعث شده است که برخی از مردم در انجام کارهایشان به کسانی مراجعه کنند که ادعا دارند از آینده خبر دارند و می توانند از اتفاقات خوب و بدی که ممکن است برای افراد رخ دهد ، خبر دهند و یا از روی دادن آن ها جلوگیری کنند . این کارها نه تنها نتیجه ای ندارد ، بلکه مردم را فریب داده و موجب از هم پاشیده شدن خانواده های فراوان و یا از دست رفتن اموال و آبرویشان می شود .

۱۸ - چرا مردم به دنبال خرافات می روند ؟

این افراد چون پایه های اعتقادی شان ضعیف است و به قدرت و توانایی خداوند متعال نیز یقین کافی ندارند ، و خود را ناتوان از ارتباط با خدا می بینند ، برای رفع و دفع بلا یا و یا به دست آوردن مطلوب خود ، دست به دامن خرافات می شوند .

۱۹ - « مردم ، پس از دریافت دین خداوند ، دو گروه می شدند . » آن دو گروه کدامند ؟ توضیح دهید .

الف (گروهی که دعوت پیامبران را می پذیرفتند و با عمل به تعالیم آنان ، نه تنها خود را از مشکلات متعدّد ، که به دست خود انسان ها به وجود آمده ، نجات می دادند ، بلکه رستگاری ابدی را نیز نصیب خود می کردند .

ب (گروهی که به لذت های زود گذر دنیا دل خوش می کردند و با این تصوّر که با پذیرش دین ، دنیای آنان به خطر می افتد ، زندگی ابدی خود را نابود می کردند . غافل از اینکه دین الهی رستگاری دنیا و آخرت را با هم به ارمغان می آورد .

۲۰ - اگر انجام کاری را به کسی بسپاریم ، در چه صورتی ، انجام کامل و دقیق آن تضمین می شود ؟

اگر شخصی که برای انجام آن کار انتخاب شده است ، کاملاً مطیع ما باشد و به دستوراتی که به او می دهیم ، به صورت کامل عمل کند، در این صورت انجام دقیق و کامل آن کار تضمین می شود .

۲۱ - بنا بر آیه « أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ أَنْتُمْ أَفْتَهُمُ السَّلَامَ) چگونه بود ؟ دعوت پیامبران (علیهم السلام) چگونه بود ؟

اگر پیامبران (علیهم السلام) چیزی را برایشان می آوردند که خوشایندشان نبود ، آنان سرکشی می کردند . گروهی پیامبران را دروغگو می خواندند و گروهی آنان را می کشتند .

۲۲- بنا بر آیه: **إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ، ثُمَّ اسْتَقَامُوا ، تَتَنَزَّلُ ... خدائند(جل جلاله) بهشت را به چه کسانی وعده داده است ؟**

آنان که الله را به عنوان پروردگارشان برگزیدند و در راه انجام دستورات او استقامت کردند .

۲۳- برای هر جمله ، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

- الف (عقاید باطل و خرافی منحصر به زمان پیامبران ..... است . (نبوده ، گذشته ، بوده)
- ب (پیامبران به مخالفان می گفتند اگر بلایی سرتان می آید نتیجه کارهای ..... است . (دیگران ، شیطان ، خودتان)
- ج (گروهی با سرکشی در مقابل پیامبران، آنان را ..... می نامیدند تا مردم پیرو آنان نشوند . (دروغگو ، کافر ، سرکش)
- د (پیامبران ، اطمینان داشتند که ..... ، کلید دست یافتن به وعده های بزرگ الهی است . (بت ها ، استقامت ، خرافات)

خورشید پنهان

درس چهارم

سؤالات کتاب :

۱- در چند جمله کوتاه ، اتفاقات بعد از ظهور امام زمان (علیه السلام) را توصیف کنید .

- الف) خبری از حکومت های ظالمانه و زور گو نیست .
- ب) علم و دانش آن چنان شکوفا می شود ، که تمام پیشرفت های بشر در طول تاریخ ، در برابر آن ناچیز است .
- ج) حرص و طمع و ثروت اندوزی از میان جامعه رخت بر می بندد و انسان فقیری در جامعه پیدا نمی شود .
- د) انسان ها دیگر در برابر مجسمه های سنگی و یا انسان های دیگری مانند خودشان سر تعظیم فرود نمی آورند .

۲- قرآن کریم خبر می دهد که حضرت نوح عمری طولانی داشت و فقط ۹۵۰ سال قوم خود را به سوی خدا دعوت می کرد . از این خبر چه نتیجه ای می توان گرفت؟

می توان نتیجه گرفت که داشتن عمر طولانی برای یک انسان غیر ممکن نیست . بنابراین طولانی شدن عمر حضرت مهدی نیز امری ممکن است و خداوند می تواند ایشان را تا به امروز و تا هر وقت که صلاح بداند ، زنده نگه دارد .

۳- با توجه به سخن امام رضا (علیه السلام) سه مورد از ویژگی های منتظران واقعی امام زمان (علیه السلام) را بنویسید .

امام رضا (علیه السلام) در باره وظایف منتظران واقعی امام زمان (علیه السلام) می فرماید :

انتظار فرج به چند چیز است ، صبور بودن ، خوش رفتاری ، همسایه داری ، ترویج کارهای نیک ، خودداری از آزار و اذیت دیگران ، گشاده رویی ، خیرخواهی و مهربانی با مؤمنان

۴- دو شرط مهم از شرایط ظهور حضرت مهدی (علیه السلام) را بنویسید .

الف) آمادگی مردم جهان برای همراهی با قیام امام زمان (علیه السلام)

ب) وجود یاران باوفایی که تا پای جان در راه اهداف و آرمان های امام بایستند .

نمونه سؤالات هفتی درسی ۴ :

۱ - در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

- الف) هدف امام زمان (علیه السلام) از قیام ، گسترش عدالت و مهربانی است .
 ب) آن چه شیعیان را به ایستادگی و حرکت و تلاش تشویق نموده ، امید به آینده ای روشن و سراسر شور و اشتیاق است .
 ج) یاری امام زمان ، یعنی یاری دین خدا ، و این کار مخصوص دوران ظهور نیست .
 د) پس از ظهور حضرت مهدی (علیه السلام) از آسمان و زمین برکت می بارد . نه خشکسالی هست و نه گرسنگی .

۲ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

- الف) امام زمان (علیه السلام) جنگی به پا نمی کند ، بلکه با شکست ظالمان ، به خونریزی و جنگ های همیشگی پایان می دهد .
 ب) حکومت امام زمان (علیه السلام) سال ها ادامه خواهد داشت و پس از ایشان ، صالحان دیگری اداره جهان را به دست خواهند گرفت .
 ج) هر کس برای آمدن امام زمان (علیه السلام) وقتی را معین کند و یا ادعا کند که ایشان را ملاقات می کند ، دروغگوست .
 د) یکی از تأثیر گذار ترین عقاید ما شیعیان ، اعتقاد به ظهور و قیام حضرت مهدی (علیه السلام) است .

۳ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

☐	غلط	☒	صحیح	خداوند ، حضرت آدم را از گِل آفرید و آتش را بر حضرت ابراهیم سرد کرد .	الف
☒	غلط	☐	صحیح	پس از شکست حاکمان ظالم و پیروزی امام زمان (علیه السلام) ، جهان پایان می یابد و قیامت می شود .	ب
☐	غلط	☒	صحیح	پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمودند : بهترین کارهای امت من ، انتظار فرج است .	ج
☒	غلط	☐	صحیح	در تعالیم مسیحیت و یهود نیز اعتقاد به ظهور حضرت مهدی (علیه السلام) به چشم می خورد .	د

۴ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

- الف) «اعتقاد به ظهور منجی ، مخصوص شیعیان نیست .»
 سایر مسلمانان نیز معتقد به ظهور یکی از فرزندان پیامبر و قیام او برای برقراری عدالت هستند .
 ضمناً در تعالیم یهود و مسیحیت نیز اعتقاد به یک نجات بخش بزرگ به چشم می خورد .
- ب) «دیگر دادگاه ها و زندان ها شلوغ نیست .»
 فهم انسان ها در آن زمان آنقدر رشد کرده که کمتر دیده می شود کسی به حقوق دیگران دست درازی کند .
- ج) «یاری امام زمان (علیه السلام) ، مخصوص دوران ظهور نیست .»
 یاران امام زمان فقط کسانی نیستند که ظهور امام را می بینند و به آن حضرت می پیوندند . کسانی که با انجام واجبات دینی و دوری از گناه و سایر کارهای نیک باعث خوشحالی امام زمان (علیه السلام) می شوند ، یار امام محسوب می گردند .

د) « بذر انتظار ، در بهار ظهور جوانه می زند .»

کسی که تلاش می کند تا صفات خوب را در خود پرورش دهد در اصل بذر انتظار ظهور امام زمان را در دل و جانش می کارد ، و روشن است که این بذر در زمان ظهور ، جوانه می زند و سبز می شود و آنجا می توان دوستان واقعی امام عصر (علیه السلام) را از دیگران مشخص کرد .

۵- در مورد مفهوم هر عبارت ، توضیح مختصر بدهید :

الف	أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ	پیامبر می فرماید: از بهترین کارهای (افضل الاعمال) امت من انتظار (ظهور حضرت مهدی) است .
ب	خورشید پنهان	منظور امام زمان (علیه السلام) هستند که مانند خورشید در پشت ابر غیبت به سر می برند .
ج	ظهور منجی	آمدن کسی که بتواند مردم را از دست ستمگران و زورگویی های آنان نجات دهد .
د	منتظر حقیقی	کسی که منتظر رسیدن مهمان بزرگی است و تمام لوازم را برای پذیرایی او فراهم کرده است .

۶- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: منتظران ظهور امام زمان (علیه السلام) چند دسته هستند؟

پاسخ : ۱) آنان که دست روی دست گذاشته اند تا امام مهدی (علیه السلام) خودشان قیام کنند و همه چیز را درست کنند .
۲) کسانی که با انجام کارهای نیک و ترک گناه موجب خشنودی امام شده و لوازم ظهور ایشان را فراهم می کنند .

ب) سؤال : هدف از قیام امام زمان (علیه السلام) چیست ؟ (توضیح دهید)

پاسخ : ۱) سرنوشت مردم در دست نیکوکاران و عدالت جوین قرار گیرد . ۲) مردم جهان به خوشبختی و آرامش برسند .
۳) جنگ و بی عدالتی در بین مردم پایان یابد . ۴) عدالت و مهربانی در بین مردم گسترش یابد .

۷- عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

قدرت ها	عیسی	پیش از	پس از	بی عدالتی
موسی	امام زمان	رود نیل	منافع	ابراهیم

الف) همان خدایی که از میان رود نیل راه عبوری برای موسی (علیه السلام) و پیروانش قرار داد و حضرت عیسی (علیه السلام) را از چنگ دشمنانش نجات داد و تا به امروز او را در نزد خود زنده نگه داشته ، می تواند امام زمان را نیز تا به امروز زنده نگه دارد .

ب) پیش از ظهور امام زمان (علیه السلام) ظلم و خونریزی جهان را فرا گرفته و قدرت ها و حاکمان زورگو هر کسی را مخالف منافع خود ببینند ، از بین می برند . در این شرایط خداوند امام را برای پایان دادن به جنگ و بی عدالتی ، به میان مردم می فرستد .

۸- چرا برخی سعی می کنند شخصیت مهربان امام زمان را به صورت فردی خشن و جنگ طلب نشان دهند؟

آنها فکر می کنند که با این کار دیگر کمتر کسی برای ظهور انتظار می کشد و می توانند با خشونت بار نشان دادن این قیام شعله های انتظار را در دل منتظران بمیرانند و آنان را از تلاش برای فراهم کردن لوازم ظهور بازدارند .

۹ - آیا با ظهور امام زمان (علیه السلام) بیشتر مردم کشته می شوند؟ توضیح دهید.

خداوند امام زمان را برای پایان دادن به جنگ و بی عدالتی به میان مردم می فرستد و هدف امام از قیام، گسترش عدالت و مهربانی است نه قتل و خونریزی. البته امام با ظالمان و زورگویان مبارزه کرده و آنان را شکست می دهد.

۱۰ - آیا ممکن است ما هم یکی از یاران امام زمان (علیه السلام) باشیم؟ توضیح دهید.

بله، بجز یاران خاص و نزدیک امام زمان (۳۱۳ نفر)، تعداد بی شماری از افراد دیگر نیز خود را به حضرت مهدی می رسانند و آن حضرت را یاری می کنند. البته یاران امام زمان فقط کسانی نیستند که ظهور امام را می بینند. بلکه هر کس با انجام واجبات و ترک محرمات، موجبات خشنودی امام را فراهم کند، از یاران امام محسوب می شود. پس ما هم می توانیم.

۱۱ - منتظران ظهور امام زمان (علیه السلام) چند دسته هستند؟ توضیح دهید.

الف) آنان که دست روی دست گذاشته اند تا امام مهدی (عج) خودشان قیام کنند و همه چیز را درست کنند.
ب) کسانی که فقط دعا و راز و نیاز می کنند تا ایشان بیایند، کارها را درست کنند و عدالت را در جهان بگسترانند.
ج) کسانی که ضمن دعا، با انجام کارهای نیک و ترک گناه موجب خشنودی امام شده و لوازم ظهور ایشان را فراهم می کنند.

۱۲ - پیامبر اکرم (صلی... علیه و آله) در باره قیام حضرت مهدی (علیه السلام) چه می فرمایند؟

ایشان می فرمایند: شما را بشارت باد به مهدی، مردی از خاندان من، او در روزگاری که مردم گرفتار اختلاف و تزلزل هستند، قیام می کند و زمین را همچنان که از جور و ستم پر شده، از عدل و دادگری انباشته خواهد کرد.

۱۳ - امام حسن مجتبی (علیه السلام) در باره طول عمر حضرت مهدی (علیه السلام) چه می فرمایند؟

می فرمایند: خداوند عمر او را در دوران غیبتش طولانی می گرداند، سپس به قدرت خدایی اش او را در چهره جوانی زیر چهل سال آشکار می سازد، تا مردم در یابند که خداوند بر هر کاری تواناست.

۱۴ - حضرت مهدی (علیه السلام) چه زمانی ظهور می کنند؟

در احادیث اهل بیت می خوانیم: هر کس برای آمدن امام زمان (علیه السلام) وقتی را معین کند و یا ادعا کند که او را ملاقات می کند، دروغگوست. هیچ کس نمی تواند زمان دقیق قیام آن حضرت را مشخص سازد و بدون شک، هر زمان که شرایط فراهم شود، با اجازه خداوند، ایشان ظهور خواهند کرد.

۱۵ - هدف از قیام امام زمان (علیه السلام) چیست؟

الف) سرنوشت مردم در دست نیکوکاران و عدالت جوین قرار گیرد و مردم جهان به خوشبختی و آرامش برسند.
ب) جنگ و بی عدالتی در بین مردم پایان یابد و عدالت و مهربانی در بین مردم گسترش یابد.

۱۶ - برای هر جمله ، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

- الف) با ظهور امام زمان .....نفر از بهترین انسا نها به او می پیوندند که نزدیک ترین یاران آن حضرت اند. (۱۳۳ ، ۳۱۳ ، ۳۳۱)
 ب) پس از حکومت امام زمان نیز ..... دیگری اداره جهان را به دست خواهند گرفت. (مسلمانان ، حاکمان ، صالحان)
 ج) هر زمان که ..... فراهم شود ، امام زمان ظهور خواهد کرد. (شرایط ، امکانات ، یاران)
 د) در تعالیم مسیحیت و یهود نیز اعتقاد به ظهور ..... به چشم می خورد . (نجات بخش ، امام زمان ، حضرت مسیح)

درس پنجم

رهبری در دوران غیبت

سؤالات کتاب :

۱- چه چیزی باعث شد تا امام مهدی (علیه السلام) به دستور خداوند (جل جلاله)، از نظرها غائب شود؟

شرایط روز به روز برای امامان سخت تر می شد تا جایی که سه امام قبل از حضرت مهدی ، در سن جوانی به شهادت رسیدند .
 در چنین موقعیتی بود که امام زمان (عج) به دستور خداوند از نظر ها پنهان شد .

۲- توضیح دهید ، چرا مردم باید از فتوای فقها پیروی کنند ؟

چون فقها ، نایب و جانشین امام زمان (ع) به شمار می روند و همان گونه که مردم در زمان امامان معصوم موظف بودند از آنان اطاعت کنند ، در عصر غیبت نیز باید از جانشینان امام زمان (ع) یعنی فقیهان واقعی پیروی کنند . بنابراین پذیرفتن فتوای فقیهان که برگرفته از قرآن و احادیث معصومین است در واقع پذیرفتن سخنان امامان است و مخالفت با فتوای فقها ، مخالفت با احادیث معصومین است.

۳- سه ویژگی از ویژگی های امام خمینی (رحمه الله علیه) را بیان کنید .

- الف) عابدی شب زنده دار و سیاستمداری آگاه بود و به پرسش های دینی مردم پاسخ می داد .
 ب) هرگز به کسی ظلم نکرد و در برابر هیچ ستمگری هم سکوت نمود و برای عمل به اسلام ، از هیچ کس نمی ترسید .
 ج) مانند عادی ترین مردم زندگی می کرد و به کودکان عشق می ورزید .
 د) دشمنان از شنیدن نامش به وحشت می افتادند ولی صدای گریه کودکی او را به شدت متأثر می کرد .

نمونه سؤالات هفتی درسی ۵ :

۱ - در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

- الف) هر کس احکام عالمان بر حق دینی را قبول نکند ، بدون شک حکم خدا را خوار شمرده و این در حد شرک به خدا است .
 ب) عصر غیبت به زمانی گفته می شود که امام از دسترس مردم دور هستند و آنان نمی توانند با ایشان ملاقات کنند .

ج) پذیرفتن فتوای فقیهان ، در واقع پذیرفتن سخنان امامان است و مخالفت با فقها ، مخالفت با احادیث معصومین (ع) است .
 د) بر مردم واجب است ، پیروی کنند از فقیهانی که بر خلاف هوای نفس خود رفتار می کنند و مطیع دستور خداوند هستند ،

۲ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

الف) امام صادق (علیه السلام) : اگر بر سر مسئله ای اختلاف پیدا کردید ، باید سراغ کسانی بروید که بر حلال و حرام خدا آگاهند و احکام خدا را می شناسند .
 ب) کسی که به حاکمان ستمگر مراجعه کند و با حکم آنان چیزی را به دست آورد ، در حقیقت به طاغوت مراجعه کرده است .
 ج) پس از رحلت رسول خدا (صلی الله علیه و آله) وظیفه هدایت و رهبری مردم به عهده امامان قرار گرفت .
 د) بیش از هزار سال است که امام زمان (علیه السلام) از دسترس مردم دور است و مردم نمی توانند با ایشان ملاقات کنند .

۳ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

الف	کسانی که در باره مسائل دینی اظهار نظر می کنند ، شایسته هدایت کردن مردم هستند .	صحیح ☐	غلط ☒
ب	هدایت و رهبری مردم در عصر غیبت بر عهده عالمان و دانشمندان دینی است .	صحیح ☒	غلط ☐
ج	حاکمان زورگو ، امام حسین (علیه السلام) را وادار به پذیرش صلح کردند .	صحیح ☐	غلط ☒
د	سه امام شیعیان ، قبل از حضرت مهدی (علیه السلام) ، در سن جوانی به شهادت رسیدند .	صحیح ☒	غلط ☐

۴ - در مورد مفهوم هر عبارت ، توضیح مختصر بدهید :

الف	ولایت فقیه	رهبری و هدایت مردم جامعه توسط یک فقیه جامع الشرائط
ب	عصر غیبت	طول زمانی که آخرین امام شیعیان ، به دستور خداوند از نظرها پنهان است .
ج	فتوا	دستورات فقها و مراجع تقلید ، که اطاعت از آنها بر مقلدان ایشان واجب است .
د	طاغوت	حاکم یا پادشاه ستمگری که فرمان های خداوند را زیر پا بگذارد.

۵ - برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: وظایف « ولی فقیه » چیست ؟

پاسخ: در هر زمان ، با در نظر گرفتن مصلحت جامعه اسلامی ، از تمام توان و امکانات موجود برای پاسداری از دین و اجرای احکام الهی در جامعه استفاده می کند و نمی گذارد که دشمنان اسلام با به خطر انداختن کشور اسلامی ، مانع اجرای دستورات خداوند در جامعه شوند .

ب) سؤال: چرا مردم باید از فتوای فقها پیروی کنند ؟ (توضیح دهید)

پاسخ: چون فقها ، نایب و جانشین امام زمان (ع) به شمار می روند و همان گونه که مردم در زمان امامان معصوم موظف بودند از آنان اطاعت کنند ، در دوران غیبت نیز باید از جانشینان امام زمان (ع) یعنی فقیهان واقعی پیروی کنند . پذیرفتن فتوای فقیهان که برگرفته از قرآن و احادیث معصومین است در واقع پذیرفتن سخنان امامان است و مخالفت با فتوای فقها ، مخالفت با احادیث معصومین است.

۶ - عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

انقلاب	سعادت	هوای نفس	مساجد	عالمان
کلیساها	معنویت	کشور	دین	ابرقدرت ها

الف) امام خمینی (رحمه... علیه) در قرنی که دین و معنویت ، کاملاً منزوی شده بود و چیزی نمانده بود که مساجد و کلیساها به فراموشی سپرده شوند ، با انقلاب اسلامی ، به یک باره تمام نقشه های شوم ابر قدرت ها را بر هم زد .

ب) ویژگی های چهار گانه عالمان ، « پرهیزکاری ، حفاظت از دین ، مخالفت با هوای نفس و مطیع دستورات خدا بودن » موجب می شود ، رهبران جامعه از انجام کارهایی که سعادت دنیا و آخرت مردم را به خطر می اندازد دوری کنند .

۷ - اگر هدایت جامعه به کسی سپرده شود که پرهیزکار نباشد ، چه اتفاقی در جامعه خواهد افتاد ؟

این رهبر با عدالت بین مردم رفتار نمی کند و احکام خدا را به نفع خود و اطرافیانش تفسیر خواهد کرد .

۸ - اسلام شناس و فقیه واقعی کیست ؟

کسی که در سخنانش کاملاً پیرو سخنان و راهنمایی های معصومین است و در هر مسئله ای ، نظر پیامبر اکرم (ص) و امامان را برای مردم بازگو می کند . پذیرش فتوای آنان ، در واقع پذیرش سخنان امامان است و مخالفت با آنان ، مخالفت با معصومین .

۹ - با توجه به حدیث امام صادق (علیه السلام) ، ویژگی های راهنمایان مردم در دوران غیبت را بیان کنید .

الف) باید پرهیزکار باشند . ب) از دین خود محافظت کنند . ج) برخلاف هوای نفس خود رفتار کنند . د) مطیع دستورات خداوند باشند .

۱۰ - پس از رحلت امام خمینی ، چگونه رهبری جامعه به عهده مقام معظم رهبری قرار داده شد ؟

مجلس خبرگان ، به دلیل دوراندیشی ، شجاعت ، پرهیزکاری و وفاداری آیت... خامنه ای به امام خمینی ، وی را شایسته ترین فرد برای رهبری جامعه اسلامی معرفی کردند .

۱۱ - ولی فقیه کیست و چه وظایفی دارد ؟

ولی فقیه اسلام شناس دانا ، شجاع ، مدیر و مدبری است که در هر زمان با در نظر گرفتن مصلحت جامعه اسلامی ، از تمام توان و امکانات برای پاسداری از دین و اجرای احکام الهی در جامعه استفاده می کند و نمی گذارد که دشمنان اسلام با به خطر انداختن کشور اسلامی ، مانع اجرای دستورات خداوند در جامعه شوند .

۱۲ - عوامل دوری رهبران جامعه از انجام کارهایی که سعادت دنیا و آخرت مردم را به خطر می اندازد ، چیست ؟

پرهیزکاری ، مخالفت با هوای نفس ، حفاظت از دین و اطاعت از دستورات خدا

۱۳- امامان در اجرای دستورهای الهی و هدایت مردم به سوی دین راستین ، با چه مشکلاتی مواجه بودند ؟

الف (حاکمان ظالم به شدت امامان را تحت فشار قرار می دادند و فرصت هر اقدامی را از آنان می گرفتند .

ب (مردم به دلیل ترس از حاکمان و دل بستن به دنیای زودگذر، وظایف خود را در حمایت و پیروی از امامان انجام نمی دادند.

۱۴- برای هر جمله ، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

الف (امام حسن را به پذیرش ..... وادار کردند و در برابر امام حسین ایستادند و او را شهید کردند. (صلح ، جنگ ، شهادت)

ب (کسی که به حاکمان ظالم و بی دین مراجعه کند ، در حقیقت به ..... مراجعه کرده است . (حاکم ، طاغوت ، کافر)

ج (به رهبری و هدایت مردم جامعه توسط فقیه جامع الشرایط، ..... گفته می شود. (ولایت فقیه ، مرجعیت ، امامت)

د (سه امام قبل از حضرت مهدی (عج) ، در سن ..... به شهادت رسیدند . (پیری ، نوجوانی ، جوانی)

وضو ، غسل و تیمم

درس ششم

سؤالات کتاب :

۱- از شرایط وضوی صحیح ، پنج مورد را نام ببرید و توضیح دهید .

الف) پاک بودن آب وضو :

آب وضو باید پاک باشد ؛ اگر ندانیم و یا فراموش کنیم که آبی نجس است و با آن آب وضو بگیریم ، وضوی ما باطل است .

ب (مباح بودن آب و ظرف وضو :

آبی که ما با آن وضو می گیریم باید مباح باشد (یا آب برای خودمان باشد و یا صاحبش راضی باشد که ما با آن وضو بگیریم .)

ج (پاک بودن اعضای وضو :

اگر اعضای وضو نجس باشند باید ابتدا نجاست را برطرف کرد ، بدن را پاک نمود و سپس وضو گرفت . (اگر اعضای وضو در

هنگام وضو نجس باشند ، وضو باطل است .)

د (ترتیب :

واجب است که تمام مراحل وضو را به ترتیب انجام دهیم ؛ اگر مکلف این ترتیب را به هم بزند ، وضویش باطل است .

ه (موالات :

واجب است ، کارهای وضو را پشت سر هم انجام دهیم و بین آنها فاصله نیندازیم ، وگرنه وضوی ما باطل خواهد شد .

۲ - سه مورد از مواردی که مکلف باید برای نماز ، تیمم کند را بیان کنید .

- الف) اصلاً آب در اختیار نداشته باشد .
 ب) استفاده از آب برایش ضرر داشته باشد .
 ج) آبی که در دسترس دارد ، غصبی ، نجس و یا خیلی گل آلود باشد .
 د) آب کمی در اختیار دارد که اگر با آن وضو بگیرد ، از تشنگی به سختی خواهد افتاد .
 ه) فرصت کافی برای وضو گرفتن نداشته باشد و اگر وضو بگیرد ، نمازش قضا شود .

۳ - شیوه صحیح تیمم کردن را به صورت خلاصه توضیح دهید .

- الف) تیمم می کنیم که به چه منظور تیمم می کنیم .
 ب) کف دو دست را با هم بر روی خاک پاک می زنیم .
 ج) دست ها را بر بالای پیشانی گذاشته و آنها را تا ابرو ها (بالای بینی) می کشیم .
 د) کف دست چپ را بر پشت دست راست گذاشته و از مچ تا نوک انگشتان می کشیم .
 ه) کف دست راست را بر پشت دست چپ گذاشته و از مچ تا نوک انگشتان می کشیم .

نمونه سؤالات هتئ درسی ۶ :

۱ - در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

- الف) تیمم می کنیم که برای خشنودی خدا و بجای وضو و یا غسل ، می خواهیم تیمم کنیم .
 ب) پیامبر (صلی الله علیه و آله) به یکی از اصحابش : بسیار وضو بگیر تا خداوند بر عمرت بیفزاید .
 ج) در صورتی که وقت کافی برای وضو گرفتن نداریم ، وظیفه ما تیمم کردن است .
 د) در هنگام طواف واجب حج ، مانند وقتی که می خواهیم نماز بخوانیم ، واجب است که وضو بگیریم .
 ه) پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) : کسی که با وضو می خوابد ، بسترش تا صبح برای او مسجد و خوابش برای او نماز خواهد بود .

۲ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

- الف) اگر اعضای وضو نجس باشد ، ابتدا باید نجاست را برطرف کرده و سپس وضو بگیریم .
 ب) اگر آب برای کسی ضرر دارد ، در صورتی می تواند تیمم کند که مطمئن باشد تا پایان وقت این شرایط برایش تغییر نمی کند .
 ج) اگر بخواهیم به یکی از نام های خداوند (به هر زبانی که نوشته شده باشد) دست بزنیم ، واجب است وضو داشته باشیم .
 د) کسی که می خواهد وضو بگیرد ، علاوه بر دانستن شرایط وضوی صحیح ، باید شیوه انجام صحیح وضو را نیز بداند .

۳ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

الف	اگر ناخن فرد بیش از حد معمول بلند باشد ، لازم است برای وضو چرک زیر آن را برطرف کند .	صحیح ☒	غلط ☐
ب	سومین مرحله از غسل ترتیبی ، شستن نیمه چپ بدن است .	صحیح ☐	غلط ☒
ج	واجب است کارهای وضو را پشت سرهم انجام دهیم و بین آنها فاصله بیندازیم .	صحیح ☐	غلط ☒
د	کسی که آب در دسترس دارد، ولی غصبی، نجس یا خیلی گل آلود است ، می تواند تیمم کند .	صحیح ☒	غلط ☐

۴ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

الف) « ظرف وضو باید مباح باشد . »

باید یا ظرف وضو از خودمان باشد و یا صاحب آن راضی باشد که ما از آن ظرف برای وضو گرفتن استفاده کنیم .

ب) « وضوی عملی ، بهترین روش یادگیری وضو است . »

برای این که وضو گرفتن را بهتر یاد بگیریم ، خوب است نزد کسی که طریقه صحیح وضو گرفتن را می داند وضو بگیریم و ایشان اشکالات احتمالی وضوی ما را برطرف کند . در این صورت ما بهتر می توانیم وضو گرفتن صحیح را یاد بگیریم .

ج) « رعایت موالات ، از واجبات وضو است . »

واجب است کارهای وضو را پشت سر هم انجام دهیم و بین آن ها فاصله نیندازیم . اگر به اندازه ای فاصله بیندازیم که حالت وضو به هم بخورد ، وضوی ما باطل است .

د) « مکلف ، باید خودش نیت وضو کند . »

کسی که به دلیل بیماری یا مشکل دیگری نمی تواند خودش وضو بگیرد ، باید از شخص دیگری بخواهد که او را وضو دهد . در این حال خود شخص باید هر کدام از کارهای وضو را که می تواند ، خودش انجام دهد (از جمله نیت کردن را)

۵ - در مورد مفهوم هر عبارت ، توضیح مختصر بدهید :

الف	موالات	انجام کارهای وضو پشت سر هم و بدون فاصله .
ب	ترتیب	انجام دادن تمامی مراحل وضو به ترتیبی که گفته شده است .
ج	مباح بودن	راضی بودن صاحب آب یا ظرف برای وضو گرفتن . (غصبی نبودن)
د	آب مضاف	آبی که با چیز دیگری مخلوط شده و یا از چیز دیگری گرفته باشند . (آب نمک غلیظ ، گلاب ، آب میوه)

۶ - برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: سه مورد از مواردی که مکلف باید برای نماز ، تیمم کند را بیان کنید .

پاسخ : ۱) آبی که در دسترس دارد ، غصبی ، نجس و یا خیلی گِل آلود باشد .

۲) آب کمی در اختیار دارد که اگر با آن وضو بگیرد ، از تشنگی به سختی خواهد افتاد .

۳) فرصت کافی برای وضو گرفتن نداشته باشد و اگر وضو بگیرد ، نمازش قضا شود .

ب) سؤال : مرحله دوم و سوم تیمم را توضیح دهید .

پاسخ : ۲) کف دو دست را با هم بر روی خاک پاک می زنیم .

۳) دست ها را بر بالای پیشانی گذاشته و آنها را تا ابرو ها (بالای بینی) می کشیم .

۷ - عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

مطلق	مباح	مکروه	خالص	آمیخته
باطل	پاک	مضاف	حرام	غصبی

الف) آبی که ما با آن وضو می گیریم باید مباح باشد ، یعنی یا آب برای خودمان باشد و یا این که اگر برای دیگری است ، او از وضو گرفتن ما با آن آب رضایت داشته باشد . بنابر این استفاده از آب غصبی کاری حرام و وضو با این آب باطل است .

ب) آب ها به دو دسته تقسیم می شوند ، مطلق و مضاف ، آب باران و آب لوله کشی و آب چاه ها ، آبی خالص هستند که با چیز دیگری آمیخته نشده اند و یا از چیزی گرفته نشده اند ، که به این دسته آب ها مطلق می گویند .

۸ - در چه مواردی واجب است وضو بگیریم ؟

- الف) وقتی می خواهیم نماز بخوانیم .
 ب) وقتی قصد داریم ، دستمان را بر نوشته های قران بزنیم .
 ج) وقتی می خواهیم طواف واجب حج را بجا آوریم .
 د) وقتی می خواهیم به یکی از نام های خدا دست بزنیم .

۹ - آب مطلق و مضاف را تعریف کنید و برای هر کدام چند مثال بزنید .

آب مطلق به آب خالصی گفته می شود که با چیز دیگری آمیخته نشده باشد .

مانند : آب باران ، آب چشمه ، آب چاه و آب رود ها و دریا ها و آب لوله کشی که در خانه ها وجود دارد .

آب مضاف آبی است که خالص نباشد و از چیز دیگری گرفته باشند . (آب گلاب و آب میوه)

یا با چیز دیگری مخلوط شده باشد (آب نمک غلیظ - آب های خیلی گل آلود که دیگر به آن آب نگویند)

۱۰ - در چه مواردی مستحب است که وضو بگیریم ؟

- الف) هنگام تلاوت قران
 ب) هنگام همراه داشتن قران
 ج) هنگام رفتن به مساجد
 د) زیارت حرم ائمه معصومین
 ه) هنگام خوابیدن
 و ...

۱۱ - شرایط صحت وضو کدامند ؟ (چهار مورد)

- الف) پاک ، مطلق و مباح بودن آب وضو
 ب) غصبی نبودن ظرف و آب وضو
 ج) رعایت ترتیب و موالات در وضو
 د) بی ضرر بودن آب برای وضو گیرنده
 ه) نبودن مانع رسیدن آب در اعضای وضو
 و) کافی بودن وقت برای وضو و نماز

۱۲ - چه چیز هایی وضو یا تیمم را باطل می کند ؟

- الف) خارج شدن ادرار ، مدفوع و یا باد روده از بدن .
 ب) خوابی که در آن چشم نبیند و گوش هم نشنود .

۱۳ - مراحل مختلف وضو را به ترتیب و مختصر بنویسید .

۱) نیت	۲) شستن صورت	۳) شستن دست راست	۴) شستن دست چپ
۵) مسح سر	۶) مسح پای راست	۷) مسح پای چپ	

۱۴ - در هر یک از موارد زیر ، وضو چه حکمی دارد ؟ (به گزینه صحیح وصل کنید)

<div style="border: 1px dashed black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: 80px; margin: 0 auto;"> <p>وضوی باطل</p> </div>	☀	آب پاک در اختیار ندارد و به همین دلیل با گلاب وضو می گیرد .	<div style="border: 1px dashed black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: 80px; margin: 0 auto;"> <p>وضوی صحیح</p> </div>
	☀	در میان وضو گرفتن ، بعد از پایان صحبت با تلفن ، وضوی خود را ادامه دهد .	
	☀	خانمی در جایی وضو بگیرد که نا محرم بدنش را ببیند .	
	☀	پیش از تمام شدن وضو ، جایی را که شسته یا مسح کرده نجس شود .	
☀	به دلیل بیماری نتواند وضو بگیرد و شخص دیگری برایش وضو بگیرد .		

۱۵ - برای هر جمله ، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

- الف) در وضوی صحیح ، پس از نیت ، ابتدا ..... را می شوئیم . (دست راست ، دست ها ، صورت)
- ب) وضو گرفتن فقط با آب ..... صحیح است و ما نمی توانیم با آب دیگری ، وضو بگیریم . (مطلق ، جاری ، مضاف)
- ج) استفاده از آب غصبی ، ..... است و وضو نیز با این آب ، باطل خواهد بود . (حرام ، باطل ، مکروه)
- د) هنگام تلاوت و همراه داشتن قرآن و رفتن به مسجد ، ..... است وضو داشته باشیم . (مباح ، واجب ، مستحب)

احکام نماز

درس هفتم

سؤالات کتاب :

۱ - پنج مورد از مبطلات نماز را نام ببرید .

از بین رفتن یکی از شرایط نماز - باطل شدن وضو - روی برگرداندن از قبله - خندیدن با صدای بلند - حرف زدن در بین نماز - به هم زدن صورت نماز - خوردن و آشامیدن - کم و یا زیاد کردن ارکان و واجبات نماز - شک کردن در رکعت های نماز دو یا سه رکعتی - شک در دو رکعت اول نماز های چهار رکعتی

۲ - در چه زمانی انسان می تواند جواب سلام کسی را که در نماز به او سلام کرده است ، ندهد ؟

جواب دادن به سلام غلطی که سلام به حساب نمی آید ، یا از روی تمسخر انجام شود ، در نماز واجب نیست .

۳ - اگر نماز گزار ، در نماز مغرب ، شک کند که دو رکعت خوانده یا سه رکعت ، نمازش چه حکمی دارد ؟

شک در تعداد رکعات نماز های دو و سه رکعتی موجب باطل شدن نماز می شود .

نمونه سؤالات هفتن درسی : ۷

۱ - در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

- الف) اگر نماز گزار بعد از نماز ، شک کند که در نماز ، کاری که آن را باطل می کند انجام داده است یا نه ، نمازش صحیح است .
 ب) اگر نماز گزار در بین نماز ، عمداً سخن بگوید (حتی اگر یک کلمه هم باشد) نمازش باطل است .
 ج) شکستن نماز واجب ، از روی اختیار حرام است ولی اگر برای جلوگیری از ضرر مالی یا بدنی باشد ، مانعی ندارد .
 د) کم یا زیاد کردن واجبات نماز ، که جزو ارکان نماز نیست در صورتی نماز را باطل می کند که عمدی باشد .

۲ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

- الف) اگر در دو رکعت اول نماز های چهار رکعتی ، در تعداد رکعات نماز شک کنیم ، نماز ما باطل می شود .
 ب) شکستن نماز واجب از روی اختیار حرام است ، ولی برای جلوگیری از ضرر مالی یا بدنی مانعی ندارد .
 ج) گریه کردن در نماز ، برای آمرزش گناهان ، آهسته باشد یا بلند ، عمل پسندیده ای است .
 د) نمازی که با رعایت آداب و احکام آن خوانده شود ، علاوه بر جلب رضایت خدا ، تأثیر بسیاری بر روح و روان انسان دارد .

۳ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

الف	اگر نماز گزار ، حتی برای لحظه ای در نماز ساکت بماند ، نمازش باطل است .	☐ صحیح	☒ غلط
ب	شکستن اختیاری و بدون دلیل نماز های مستحبی و واجب ، هر دو حرام است .	☐ صحیح	☒ غلط
ج	در نماز خداوند را «تسبیح» می گوئیم ، یعنی همه خوبی ها و زیبایی هایش را می ستاییم .	☐ صحیح	☒ غلط
د	گفتن اذکار واجب نماز ، (مانند ذکر سجده یا رکوع) در حال حرکت ، نماز را باطل می کند .	☒ صحیح	☐ غلط

۴ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

الف) « به هم زدن صورت نماز ، موجب ابطال نماز می شود . »

اگر نماز گزار ، در بین نماز کاری انجام دهد که حالت نماز را به هم بزند ، مثلاً دست بزند ، یا به هوا بپرد ، اگر چه سهوی باشد یا حتی کم ، نمازش باطل است .

ب) « شکستن نماز واجب ، از روی اختیار حرام است . »

قطع کردن نماز واجب و خارج شدن از حالت نمازگزاری ، اگر بدون دلیل و عمدی باشد ، حرام است ، مگر این که شکستن نماز ، برای جلوگیری از ضرر مالی یا جانی باشد .

ج) « از بین رفتن یکی از شرایط نماز، نماز را باطل می کند . »

اگر نماز گزار در بین نماز متوجه شود که یکی از شرایط نمازش (مانند پاک بودن و غصبی نبودن لباس ، داشتن وضو و ....) از بین رفته ، مثلاً وضو نگرفته یا مکانی که در آن نماز می خواند غصبی است ، نمازش باطل است .

۵- در مورد مفهوم هر عبارت ، توضیح مختصر بدهید :

الف	آداب نماز	مستحباتی که برای بافضیلت تر شدن نماز خود ، قبل ، حین و یا بعد از نماز انجام می دهیم .
ب	مبطلات نماز	کارهایی که انجام و یا ترک آنها موجب باطل شدن نماز می شود
ج	ارکان نماز	واجباتی که اگر عمداً یا سهوی کم یا زیاد شود ، نماز باطل است . (مانند : رکوع)
د	احکام نماز	باید ها و نباید های نماز ، که رعایت آن ها برای قبولی نماز لازم است .

۶- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: پنج مورد از مبطلات نماز را نام ببرید .

پاسخ : از بین رفتن یکی از شرایط نماز- باطل شدن وضو- روی برگرداندن از قبله- خندیدن با صدای بلند - حرف زدن در بین نماز

ب) سؤال : شک در تعداد رکعات نمازهای دو یا سه رکعتی ، چه حکمی دارد ؟

پاسخ : شک در تعداد رکعات این گونه نمازهای واجب ، موجب باطل شدن نماز می شود .

۷- عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

ارکان نماز	تسبیح	حمد	عطسه	حرام است
شرایط نماز	عمدی	ایمان	جایز نیست	شکرگزاری

الف) شکستن نماز واجب ، از روی اختیار حرام است ، ولی برای جلوگیری از ضرر مالی یا بدنی ، مانعی ندارد . سرفه و عطسه و خمیازه کشیدن ، نماز را باطل نمی کند . خندیدن با صدای بلند اگر عمدی باشد نماز را باطل می کند .

ب) در نماز خداوند را تسبیح می گوئیم و او را از هر بدی و زشتی منزّه می داریم و با حمد کردن همه خوبی ها و زیبایی هایش را می ستائیم . نماز ، زیباترین شکل شکرگزاری از خداست و یکی از بهترین راه های تقویت ایمان در قلب آدمی است .

ج) اگر نماز گزار ، در بین نماز متوجه شود که یکی از شرایط نماز از بین رفته (مثلاً جایی که در آن نماز می خواند غصبی است و یا وضو نگرفته است یا لباسش نجس است) نمازش باطل است .

۸- گریه کردن در چه صورتی نماز را باطل می کند ؟

گریه کردن برای امور دنیایی ، در حال نماز ، موجب باطل شدن نماز می شود .

۹ - سلام کردن و جواب سلام دادن ، در نماز ، چه حکمی دارد ؟

نماز گزار نباید در حال نماز به دیگران سلام کند ، ولی اگر دیگران به او سلام کنند ، باید جواب سلام آنان را در حال نماز بدهد .
جواب دادن به سلام های غلط و یا سلام هایی که از روی تمسخر باشد ، واجب نیست .

۱۰ - مواردی که موجب ابطال نماز نمی شوند ، انتخاب و زیر آن ها خط بکشید .

قهقهه غیر عمدی - شک در رکعت های نماز های ۲ رکعتی - روی گرداندن غیر عمدی از قبله - فرو بردن ذره های غذا -
فراموشی یکی از واجبات غیر رکنی نماز - سرفه و عطسه کردن - سلام کردن - حرف زدن غیر عمدی - باطل شدن وضو

۱۱ - در هر یک از موارد زیر ، نماز چه حکمی دارد ؟ (به گزینه صحیح وصل کنید)

	در بین نماز ، متوجه شود که اصلاً وضو نگرفته است .	
	شک در تعداد رکعات نماز های ۴ رکعتی ، اگر در دو رکعت اول باشد	
	کم یا زیاد کردن واجبات غیر رکنی ، بدون عمد	
	بطور سهوی ، با صدای بلند بخندد (قهقهه)	
	سهواً ، در بین نماز وضویش از بین برود .	

باطل

صحیح

۱۲ - برای هر جمله ، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

- (الف) در نماز خداوند را ..... می گوئیم و او را از هر بدی و زشتی منزه می داریم . (حمد ، تسبیح ، شکر)
 (ب) نمازی که با رعایت ..... آن خوانده شود ، تأثیر بسیاری بر روان انسان خواهد گذاشت . (آداب ، احکام ، هر دو)
 (ج) اگر از روی فراموشی بین نماز چیزی بگوید ، باید ..... را به جا بیاورد . (یک سجده سهو ، قضای نماز ، دوسجده سهو)
 (د) اگر نماز گزار بین نماز ..... سخن بگوید ، (حتی یک کلمه) ، نمازش باطل خواهد شد . (عمداً ، سهواً ، هر دو)

همدلی و همراهی

درس هشتم

سؤالات کتاب :

۱- چرا انتخاب دوست در دوران نوجوانی از اهمیت بسیاری برخوردار است ؟

زیرا در سنین بلوغ ، عواطف انسانی در حال رشد و شکوفایی است و برقراری پیوند دوستی در این دوران ، به این شکوفایی کمک می کند و باعث پرورش عواطف نועدوستی و محبت ورزی می شود .
وقتی علاقه قلبی بین دو دوست ایجاد می شود ، آن دو به صورت آرام و تدریجی از صفات و حالات همدیگر تأثیر می پذیرند .

۲- چرا در روایات ، توصیه به دوری از دوستی با افراد نادان شده است ؟

- الف (این افراد با دادن مشورت های غلط و نادرست به دوستان خود ، زمینه های انحراف و لغزش آنان را فراهم می آورند .
ب (دوستان نادان می خواهند به نفع شما قدمی بردارند ، ولی به علت نادانی ، مایه ضرر و زیان شما می شوند .

۳- دو مورد از کارهایی که برای میانه روی در دوستی هایمان باید انجام دهیم ، بیان کنید .

- الف) پرهیز از گفتن تمامی اسرار به دوست ب (نداشتن توقع بی جا از دوست . ج) پرهیز از علاقه افراطی به دوست

۴- با توجه به آیات ۲۸ و ۲۹ سوره فرقان ، حال و روز کسانی که در دنیا دوستان خوبی انتخاب نکرده اند را بیان کنید .

- ظالم دودست خود را با دندان می گزد و می گوید : ای کاش با پیامبر و دین او همراه می شدم . وای بر من ، کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی کردم . او مرا از یاد خدا گمراه کرد ، بعد از آن که یاد خدا به من رسیده بود .

۵- هم نشین بد در روایات به چه چیزهایی تشبیه شده است؟

- پاره ای از آتش - ترسناک تر از هر چیز - شمشیری برآق و زیبا ، اما زهر آلود و خطرناک

نمونه سؤالات هفتن درسی : ۸

۱- در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

- الف) اثر پذیری از دوست ، بسیار آرام و تدریجی و به گونه ای است که ، حتی خود شخص نیز متوجه آن نمی شود .
ب (دوستان خود را با معیارهایی انتخاب کنیم ، که در نهایت باعث رشد و پیشرفت اخلاقی و فکری ما شوند .
ج (بین دوستان باید صمیمیت باشد ، اما باید به شخصیت همدیگر احترام بگذارند و از محدوده ادب و اخلاق نیز خارج نشوند .
د (نیازهای انسان تنها به امور جسمی محدود نمی شود و نیازهای روحی اگر مهم تر نباشد ، یقیناً کم اهمیت تر نیست .

۲- با توجه به متن عربی ، ترجمه آیات و یا روایات را تکمیل کنید :

الف	وَ يَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ	و روزی که <u>ظالم</u> دو دست خویش را با دندان می گزد .
ب	يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا	می گوید ای کاش با راه پیامبر (دین او) همراه می شدم .
ج	يَا وَيْلَتَى ، لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا	وای بر من ، کاش فلان شخص را به عنوان دوستم انتخاب نمی کردم .
د	لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي	او مرا از یاد خدا گمراه کرد ، بعد از آن که (یاد خدا) به من رسیده بود .

۳ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

- الف (امام صادق (علیه السلام) فرمودند : محبوب ترین دوستانم در نزد من ، کسی است که عیب های مرا به من هدیه دهد .
- ب (با فرد بی بند و بار رفاقت نکنید، زیرا او کارهای زشتش را زیبا جلوه می دهد .
- ج (یکی از ویژگی های مهم دوست خوب ، دور بودن او از گناهان و آلودگی های اخلاقی است .
- د (بدون داشتن دوستان واقعی ، انسان هم تنها و بی یاور است ، و هم از نظر روحی و عاطفی با مشکلات جدی روبروست .
- ه (حضرت علی (علیه السلام) : کسی که از دوست خود جز فداکاری انتظار ندارد ، همواره خشمگین و ناراحت است .

۴ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

الف (« بر زمینت می زند ، نادان دوست . »

فرد نادان ، می خواهد به نفع ما قدمی بردارد ولی به دلیل نادانی ، با تصمیم نا بجا ، باعث رسیدن ضرر و زیان به ما می شود .

ب (« دوست واقعی ، عیب های ما را به ما هدیه می دهد . »

دوستان واقعی ، چون خیر یکدیگر را می خواهند ، لذا هر عیبی که از دوستشان می بینند ، پنهانی به او تذکر می دهند و دوستشان را در بر طرف کردن آن عیب یاری می کنند .

ج (« دوست بد ، همچون شمشیری زیبا و زهر آلود است . »

اگر اشتباه یا گناهی انجام دادیم ، این گونه دوستان با خنده از کنار ما می گذرند و حتی ما را به ادامه آن گناه تشویق می کنند . این گونه دوستان ، همچون شمشیری بُرنده هستند ، اگر چه ظاهری زیبا و برآق دارند ، ولی اثری بسیار خطرناک نیز دارند .

د (« دوست داشتن هر چیز ، تو را نسبت به عیوب آن کور و کر می کند . »

این سخن پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) است : وقتی کسی را دوست داریم ، محبت ما نمی گذارد خطاها و نقاط ضعف او را به خوبی ببینیم و به همین دلیل به راحتی به او اعتماد می کنیم . و اعتماد کورکورانه ، ممکن است موجب گمراهی ما شود .

۵ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

☒	غلط	☐	صحیح	الف	از مهم ترین نیازهای روحی انسان ، نیاز به تنهایی و سکوت است .
☐	غلط	☒	صحیح	ب	احتیاج به آب ، غذا ، مسکن ، هوای سالم و ... از جمله نیازهای جسمی ماست .
☒	غلط	☐	صحیح	ج	دوست خوب ، همچون شمشیری زیبا و برآق ، ولی زهر آلود و خطرناک است .
☐	غلط	☒	صحیح	د	از دوستی با فرد فاسد پرهیز ، چون وجودت ، ناخواسته ، ناپاکی و بدی را از او می رباید .

۶- در مورد مفهوم هر عبارت ، توضیح مختصر بدهید :

الف	میانه روی در دوستی	باید در دوستی ها حدود دوستی رعایت شود . (لازمۀ دوستی پایدراست .)
ب	افراد نادان	کسانی که کارهایشان را بر مبنای احساسات و هیجانات زودگذر انجام می دهند ، نه از روی عقل .
ج	پس به هر دستی نشاید داد دست	در انتخاب دوست باید دقت کرد و با هر کسی نباید دوست شد .
د	خیر خواهی	تذکر دادن عیوب دوستان به طور پنهانی ، به منظور بر طرف شدن آن عیوب

۷- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: حضرت علی (علیه السلام) در رابطه با میانه روی در دوستی چه می فرمایند ؟

پاسخ : ایشان می فرمایند : (۱) محبت خود را نثار دوست کن و در عین حال به طور مطلق به او اعتماد نکن .
(۲) همان گونه که می خواهی با تو رفتار نماید ، با او رفتار کن ، اما همه اسرار را با او در میان نگذار .

ب) سؤال : برای میانه روی در دوستی ، باید به چه مواردی توجه کنیم ؟

پاسخ : (۱) پرهیز از گفتن همه اسرار به دوستان (۲) نداشتن توقع بی جا از دوست (۳) پرهیز از علاقه افراطی در دوستی

۸- عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

سرنوشت	ناراحت	پشیمانی	دوستان	ظاهری
اخلاق	آخرت	دنیایی	بی بند و باری	گناه

الف) متأسفانه برخی انسان ها به گناه ، زشتی و بی بند و باری خو کرده اند و با هر کس دیگر که دوست شوند ، او را نیز تحت تأثیر اخلاق ناشایست خود قرار می دهند . دوست ما باید خودش گناه نکند و از گناه دیگران نیز ناراحت شود .

ب) آنان که با اهمیت دادن به جنبه های مادی و ظاهری ، با هر کسی که سر راهشان قرار گرفت دوست شدند ، سرنوشت خوبی در این دنیا پیدا نکردند . این افراد در آخرت نیز چیزی جز حسرت و پشیمانی به همراه نخواهند داشت .

۹- برای هر یک از نیازهای جسمی و روحی انسان سه مثال بزنید .

نیازهای جسمی : آب و غذا ، مسکن ، هوای سالم
نیازهای روحی : دوستی ، محبت ، ایمان ، همدلی

۱۰- چرا همه انسان ها ، به دنبال انتخاب دوستانی برای خود هستند ؟

خداوند مهربان ما انسان ها را طوری آفریده است که دیگران را دوست بداریم و بخواهیم که دیگران نیز ما را دوست داشته باشند . لذا بدون داشتن دوستان واقعی ، هم تنها و بی یاوریم و هم از نظر روحی و عاطفی با مشکلات جدی روبرو می شویم .

۱۱- میزان تأثیر پذیری از دوست ، در نوجوانی چگونه است ؟

میزان این تأثیر پذیری در دوران نوجوانی بسیار بالاست و گاه به حدی است که نوجوان می کوشد مانند دوست خود حرف بزند و یا حتی مثل او انتخاب و زندگی کند .

۱۲ - حضرت علی (علیه السلام) در مورد دوستی با افراد فاسد ، چه می فرمایند ؟

ایشان می فرمایند : از دوستی با افراد فاسد پرهیز ، که وجودت ناخود آگاه ، ناپاکی و بدی را از آنان می رباید ، درحالی که تو از آن بی خبری .

۱۳ - معیارهای یک دوست خوب را بنویسید . (چهار مورد)

- الف) اهل نماز و نیکی به دیگران بودن
 ب) راستگو و صادق بودن
 ج) داشتن وفای به عهد
 د) اهل فکر و اندیشه بودن (خردمندی)
 ه) اهل گناه نبودن و بیزاری از گناه دیگران
 و) خیرخواه دوستان بودن

۱۴ - حضرت علی (علیه السلام) در رابطه با احترام به دوست چه می فرمایند ؟

به اتکای رابطه صمیمانه و دوستانه ، حق برادرت را ضایع نکن ، زیرا این عمل رابطه دوستی را از بین می برد و کسی که حق او را ضایع کرده ای ، دیگر دوست تو نخواهد ماند .

۱۵ - از مواردی که پیوند دوستی را سست می کنند ، چهار مورد را نام ببرید .

نام ناپسند نهادن - مسخره کردن - شوخی های آزار دهنده - استفاده بدون اجازه یا بیش از حد از وسایل دوستان

۱۶ - چرا علاقه های افراطی موجب اضطراب و پریشانی خاطر می شود ؟

زیرا فرد ، همواره نگران از دست دادن دوست خود و یا دور شدن از اوست .

۱۷ - چرا نباید همه اسرار زندگی مان را به دوستان خود بگوییم ؟

چون بسیار اتفاق افتاده است که ، دوستی های بی هم بخورد ، و افراد به افشای اسرار دوست خود اقدام کنند .

۱۸ - چگونه بفهمیم که کسی برای دوستی مناسب نیست ؟

هرگاه دیدید دوستان به راحتی گناهان خود را برای شما تعریف می کند و شما را نیز به انجام آن و یا همراهی با خود دعوت می کند و یا اگر دیدید وقتی اشتباه یا گناهی مرتکب می شوید ، دوستان با خنده از کنار شما می گذرد و حتی شما را به ادامه آن کار دعوت می کند ، باید دانست که او دوست مناسبی نیست .

۱۹ - دوست خردهمند و دور اندیش چه ویژگی هایی دارد ؟

- الف) ما را در گرفتن تصمیمات درست ، کمک می کند .
 ب) خطر قرار گرفتن در مسیرهای نامناسب را از ما دور می کند .
 ج) او هیچ گاه بدون اندیشه راهی را پیش پای دوست خود نمی گذارد .
 د) اگر خودش نیز قادر به راهنمایی دوستش نباشد او را به سمت مشورت با افراد آگاه و مطلع هدایت می کند .

۲۰- برای هر جمله ، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

- الف (اثرپذیری از دوستانِ خوب و بد ، بسیار ..... است . (سریع و ناگهانی ، آرام و تدریجی ، نا آگاهانه)
 ب (دوستان خود را با معیارهایی انتخاب کنیم که باعث رشد و پیشرفت ..... ما شوند. (اخلاقی ، فکری ، هر دو)
 ج (افراد ..... با دادن مشورت های غلط ، زمینه های انحراف دوستان خود را فراهم می آورند. (هوسران ، نادان ، فاسد)
 د (کسی که از دوستش جز ..... انتظار ندارد، همواره از او خشمگین و ناراحت است. (فداکاری ، محبت ، خوش اخلاقی)

انقلاب اسلامی ایران

درس نهم

سؤالات کتاب :

۱- ثمرات انقلاب اسلامی را به صورت خلاصه بیان کنید .

- الف (زنده شدن روحیه خود باوری و احساس عزت و بزرگی در میان ملت ایران
 ب (بالاترین رشد تولید علم در میان کشورهای منطقه ، با فاصله زیاد (ده برابر رشد دیگران)
 ج (الگو گرفتن ملت های محروم از انقلاب ایران برای رهایی از وابستگی به ابر قدرت ها و کسب استقلال
 د (حرکت های حق طلبانه مردم در تمام نقاط جهان با الگو گرفتن از حرکت ملت ایران در برابر استکبار جهانی

۲- چند نمونه از اقدامات ابر قدرت ها ، برای شکست نظام اسلامی ایران را توضیح دهید .

- الف (**تحریم اقتصادی و جنگ نظامی** ، برای این که دست از اسلام برداریم و آنان دو باره اختیار ما را بدست بگیرند .
 ب (**تلاش برای کودتای نظامی** با همکاری عوامل دست نشانده خود برای سرنگونی حکومت اسلامی .
 ج (**تلاش برای شایعه پراکنی** ، ایجاد تفرقه و جنگ داخلی بین قومیت های مختلف در ایران
 د (**شبیخون فرهنگی یا جنگ نرم** ، برای این که جوانان ایران اسلامی به دستورات دین خود پایبند نباشند .

۳- خطرناک ترین سلاح دشمن در جنگ علیه انقلاب اسلامی ایران چیست ؟ توضیح دهید .

« شبیخون فرهنگی یا جنگ نرم » ، به اقداماتی گفته می شود که به وسیله آن می توان بدون استفاده گسترده از نیروی نظامی ، ملت ها را به زانو در آورد و حکومت ها را سرنگون کرد ، اقداماتی مانند :

- الف (تهیه ، تولید و پخش فیلم های مبتذل ، ضد ایرانی و ضد اسلامی
 ب (تلاش برای ترویج بی حجابی و بی عفتی و عادی سازی روابط نادرست بین دختران و پسران
 ج (تمسخر عقاید پاک مسلمانان و القای بی فرهنگ بودن آنان
 د (ایجاد تفرقه بین مردم و مسئولین و یا میان شیعه و سنی

۴ - هدف اصلی دشمنان از اجرای نقشه های مختلف در کشور های اسلامی را ، بیان کنید .

هدف آنان نابود کردن باور های دینی مردم و دور کردن آنان از دین و در نتیجه شکست دادن حکومت اسلامی و جلوگیری از الگو شدن ایران برای کشورهای دیگر و کنترل کردن حرکت های حق طلبانه مردم در نقاط دیگر دنیا بود .

نمونه سؤالات هفتی دوسمی ۹ :

۱ - در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

- الف) حکومت شاه با هر چیز که رنگ و بوی دینی داشت مخالف بود و با دایر کردن مراکز فساد ، جوانان را از دین دور می کرد .
 ب) در سال های اول انقلاب ، امریکا و هم پیمانانش طرح تحریم (محاصره) اقتصادی ایران را به تصویب سازمان ملل رساندند .
 ج) رژیم بعثی عراق در شهریور ماه ۱۳۵۹ به دستور امریکا جنگی را در برابر ما آغاز کرد که هشت سال طول کشید .
 د) انقلاب اسلامی ، قبل از آن که یک حرکت سیاسی باشد ، بازگشتی دوباره به دین و ارزش های دینی است .

۲ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

- الف) انقلاب اسلامی ثمراتی بیش از یک حرکت سیاسی را به دنبال داشته ، چون بازگشتی دوباره به دین و ارزش های دینی بود .
 ب) حرکت های حق طلبانه مردم در دنیا ، بیش از هر چیز ، سرمشق گرفته از مقاومت ملت ایران در برابر استکبار جهانی است .
 ج) دشمنان با استفاده از تجربه « سرگذشت آندلس » تمام تلاش می کنند تا با تکرار آن رویداد ها ملت ما را به زانو در آورند .
 د) پاداش مجاهد شهید ، بزرگ تر از پاداش انسان پاکدامنی نیست که قدرت انجام گناه دارد ولی خود را آلوده نمی کند .
 ه) توهم بزرگ ملت ایران و سایر محرومین دنیا ، این بود که باور کرده بودند ، نمی توانند هیچ مشکلی را به تنهایی حل کنند .

۳ - با توجه به متن عربی ، ترجمه آیات و یا روایات را تکمیل کنید :

الف	و لا تَهِنُوا وَ لا تَحْزَنُوا	سست نشوید و غمگین نباشید .
ب	وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ ، أَنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ	شما برترید ، اگر ایمان داشته باشید .
ج	وَ لَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ	و آنها پیوسته با شما می جنگند .
د	حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ ، إِنْ اسْتَطَاعُوا	تا اگر بتوانند ، شما را از دینتان برگردانند .

۴ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

الف	مشرکان ، مسلمانان را در محاصره اقتصادی قرار دادند ، تا دست از اسلام بردارند .	صحیح ☒	غلط ☐
ب	ملت ایران توانست با دادن بیش از دویست هزار شهید ، نیروهای عراقی را بیرون براند .	صحیح ☒	غلط ☐
ج	مخرب ترین سلاح دشمنان ، جنگ نرم یا همان ایجاد جنگ داخلی و تفرقه افکنی است .	صحیح ☐	غلط ☒
د	گام دوم غارت گران برای به زانو در آوردن ملت ایران ، تلاش برای کودتای نظامی بود .	صحیح ☐	غلط ☒

۵- در مورد مفهوم هر عبارت ، توضیح مختصر بدهید :

الف	جنگ نرم	اقداماتی که به وسیله آن می توان حکومت یک کشور را بدون استفاده از نیروی نظامی ، سرنگون کرد .
ب	حق توخّش	غربی ها برای حضور در ایران حقوق فوق العاده ای به نام حقّ توخّش می خواستند .
ج	شبیخون فرهنگی	هجوم همه جانبه دشمنان به اعتقادات و فرهنگ یک ملت ، برای ویرانی اخلاق و عقاید آنان
د	محاصره اقتصادی	اعمال تحریم های مختلف ، برای تسلیم یک ملت به خواسته های مستکبران .

۶- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: پیشرفت های علمی و فنّآوری ایران ، چه فوایدی داشته است ؟

پاسخ : (۱) زنده شدن روحیه خود باوری و احساس عزّت و بزرگی در ملت ایران
(۲) الگو گرفتن ملت های محروم از انقلاب اسلامی ، برای رهایی و کسب استقلال .

ب) سؤال : سه نمونه از اقدامات ابر قدرت ها برای شکست نظام اسلامی ایران را توضیح دهید .

پاسخ : (۱) شبیخون فرهنگی یا جنگ نرم برای این که جوانان ایران اسلامی به دستورات دین خود پایبند نباشند .
(۲) طرح تحریم اقتصادی ، برای این که دست از اسلام برداریم و آنان دو باره اختیار ما را بدست بگیرند .
(۳) تلاش برای کودتای نظامی با همکاری عوامل دست نشانده خود برای سرنگونی حکومت اسلامی .

۷- عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

منافقان	اسلام	مدینه	ترور	مکه
مسلمانان	جنگ	تفرقه افکنی	مسئولین	رسول خدا

الف) هم زمان با جنگ و تحریم ، قدرت های استکباری با اجیر کردن منافقان ، در عملیات های متعدّد بمب گذاری و ترور تعداد زیادی از مسئولین و مردم عادی را در داخل کشور به شهادت رساندند .

ب) مشرکان مکه هنگامی که دیدند نمی توانند رسول خدا را با پیشنهاد های فریبنده خود از ادامه دعوت به اسلام منصرف کنند ، مسلمانان را در محل شعب ابی طالب در محاصره اقتصادی قرار دادند تا دست از اسلام بردارند .

۸- چهار نمونه از وضعیت ایران ، در قبل از انقلاب را بنویسید .

الف) ده ها هزار پزشک پاکستانی و هندی در ایران مشغول به کار بودند و فقط ۲۰۰۰ روستا در کشور برق داشتند .

ب) تجهیزات صنعتی ، همگی از خارج خریداری می شد و برای استفاده از آنها نیز از کارشناسان همان کشورها استفاده می شد .

ج) دهها هزار مستشار خارجی ، کارهای مختلف کشور را به دست داشتند و منابع کشور ما به دست غربی ها به یغما می رفت .

د) حکومت ، با هر آن چه رنگ و بوی دینی داشت ، مخالفت و با دایر کردن مراکز فساد ، جوانان را از دین دور می کرد.

۹- ملت ها چگونه می توانند به قلّه های پیشرفت و سعادت برسند؟

الف) برای خدا قیام کنند . (ب) با هم متحد باشند . (ج) از رهبر مدبّر خود پیروی کنند .

۱۰- چه چیز باعث شد که ایران در میان کشور های منطقه به بالاترین رشد تولید علم دست یابد؟

پیشرفت های علمی و فناوری ایران ، مانند : نانو تکنولوژی ، چرخه کامل فضایی ، صنعت سدّ سازی ، دست یابی به تکنولوژی هسته ای ، شبیه سازی موجودات زنده و ...

۱۱- پیشرفت های علمی و فناوری ایران ، چه فوایدی داشته است؟

الف) زنده شدن روحیه خود باوری و احساس عزّت و بزرگی در ملت ایران
ب) الگو گرفتن ملت های محروم از انقلاب اسلامی ، برای آزادی و کسب استقلال .

۱۲- وعده خداوند(جل جلاله) به مؤمنان ، در زمینه « خود باوری » چیست؟

خداوند در قران می فرماید : مؤمنان نباید سُست و غمگین شوند . چون اگر ایمان داشته باشند ، برتر از دیگران خواهند بود .

۱۳- ماجرای « شعب ابی طالب » چگونه برای انقلاب اسلامی ایران تکرار شد؟

در سال اوّل پیروزی انقلاب ، امریکا و هم پیمانانش طرح تحریم یا محاصره اقتصادی ایران را به تصویب سازمان ملل رساندند و به مرور زمان آن را بیشتر کردند و حتّی هنوز هم این تحریم ها ادامه دارد .

۱۴- توضیح دهید که ، گام دوم غارتگران ، برای به زانو در آوردن ملت ایران چه بود؟

رژیم بعثی صدام در شهریور ۵۹ به دستور امریکا ، جنگی را در برابر ما آغاز کرد که هشت سال به طول انجامید و با وجود حمایت بسیاری از دولت های چپاولگر از صدام ، ملت ایران با اتّکای به خداوند و بدون کمترین وابستگی به قدرت های بیگانه ، با دادن بیش از دویست هزار شهید ، توانست نیروهای متجاوز را از میهن اسلامی بیرون براند .

۱۵- چرا قدرت های استکباری از «جنگ نظامی» به «جنگ نرم» روی آوردند؟

الف) جنگ نظامی هزینه هایی زیادی برای آنان داشت و موجب نفرت ملت ها از آنان می شد .
ب) با جنگ نرم می توانستند بدون استفاده از نیروهای نظامی ، و با هزینه های کمتر ، مخالفین خود را سرنگون کنند .

۱۶- دشمنان با راه اندازی «شبکه های ماهواره ای» چه اهدافی را دنبال می کنند؟

الف) ویران کردن اخلاق و عقاید مردم و خانواده ها و نابودی باورهای دینی مردم برای دور کردن آنان از اسلام .
ب) ایجاد تفرقه بین مردم و مسئولین کشور و نیز بین مسلمانان شیعه و سنی
ج) ترویج بی بند وباری و بی حجابی و عادی سازی روابط نادرست بین پسر و دختر
د) تمسخر عقاید پاک مسلمانان و القای بی فرهنگ بودن آنان

۱۷- بنا بر آیه «وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ .....» هدف دشمنان از جنگ با مسلمانان چیست؟

هدفشان از جنگ با مسلمانان این است که بتوانند آنان را از دینشان برگردانند. البته اگر بتوانند.

۱۸- برای هر جمله، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید:

- الف) گام دوم غارتگران برای به زانو در آوردن ملت ایران، ..... بود. (جنگ نرم، تحریم اقتصادی، جنگ نظامی)
- ب) میزان رشد تولید علم ایران، در میان کشورهای منطقه، ..... رشد دیگران بوده است. (ده برابر، کمتر از، دو برابر)
- ج) آمریکا و هم پیمانانش طرح ..... را به تصویب سازمان ملل رساندند. (جنگ تحمیلی، اشغال ایران، تحریم ایران)
- د) هدف اصلی دشمن از تحریم، جنگ و شبیخون فرهنگی، نابودی ..... مردم است. (باورهای دینی، اقتصاد، فرهنگ)

مسئولیت همگانی

درس دهم

سؤالات کتاب:

۱- چهار مورد از آثار منفی ترک امر به معروف و نهی از منکر را بیان کنید.

- الف) مردم نسبت به سرنوشت دیگران بی تفاوت می شوند. ب) کارهای نادرست و ناپسند در جامعه رواج می یابد.
- ج) زشتی انجام کارهای بد از بین می رود. (برخی از زشتی ها به عنوان کار معروف و خوب شناخته می شود).
- د) تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش می شود.
- ه) با زیاد شدن گناه و فساد، رحمت و برکت خداوند از آن جامعه برداشته می شود و آن جامعه، مستحق عذاب الهی می شود.

۲- با توجه به سخن حضرت علی (علیه السلام) جایگاه امر به معروف و نهی از منکر را در میان اعمال نیک بیان کنید.

همه کارهای نیک، حتی جهاد در راه خدا، در مقایسه با امر به معروف و نهی از منکر، مانند قطره در برابر دریای پهناور و عمیق است.

۳- چرا مؤمنان مسئولیت بیشتری در خصوص امر به معروف و نهی از منکر دیگران دارند؟

زیرا مؤمنان ولی یکدیگرند؛ یعنی همدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت یکدیگر احساس مسئولیت می کنند. آنها هما نگونه که از سعادت و خوشبختی خود لذت می برند، خوشبختی دیگران را نیز برایشان شیرین و شادی آور است.

نمونه سؤالات همتی درسی ۱۰:

۱- در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید:

- الف) برای حفظ آبروی افراد، تا حد امکان، نباید خطاهایشان را در حضور دیگران به آن ها بازگو کنیم.
- ب) مؤمنان می دانند که رسیدن به سعادت دنیا و آخرت، تنها با انجام عمل نیک و ترک گناهان امکان پذیر است.

- ج) جامعه مانند یک کشتی است و مردم جامعه مانند سرنشینان آن هستند که سرنوشتشان به هم گره خورده است .
 د) از مسئولیت های افراد جامعه ، نسبت به هم ، توصیه یکدیگر به کار خیر و بازداشتن هم از انجام کار ناپسند است .

۲- با توجه به متن عربی ، ترجمه آیات و یا روایات را تکمیل کنید :

الف	وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ	و مردان و زنان مؤمن ولی یکدیگرند .
ب	يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ ، وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ	امر به معروف و نهی از منکر می کنند .
ج	أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ	کسانی را که از بدی نهی می کردند ، نجات دادیم .

۳ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

- الف) مردان و زنان مؤمن ، ولی یکدیگرند ، یعنی این که امر به معروف و نهی از منکر می کنند .
 ب) برای تأثیر بیشتر امر به معروف ، خوب است خودمان به آن چه به دیگران توصیه می کنیم ، عمل نماییم .
 ج) اگر نهی از منکر ما ، به نتیجه هم نرسد ، علاوه بر این که انجام وظیفه کرده ایم ، به اجر و ثواب الهی نیز می رسیم .
 د) برای تأثیر بیشتر نهی از منکر ، خوب است خودمان کاری را که دیگران را از آن نهی می کنیم ، انجام ندهیم .
 ه) در نهی از منکر ، هدف ما این است که شخص خطاکار به اشتباهاتش ادامه ندهد .

۴ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

- الف) « مؤمنان در امر به معروف و نهی از منکر مسئولیت بیشتری دارند. »
 مؤمنان هم دیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت همدیگر احساس مسئولیت بیشتری می کنند .
 آنها همان گونه که از سعادت و خوشبختی خود لذت می برند ، خوشبختی دیگران نیز برای آنان شیرین و شادی آور است .
 ب) « هر امر به معروف و نهی از منکری ، یک موفقیت است . »
 اگر این امر به معروف یا نهی از منکر به نتیجه برسد به اصلاح اطرافیان و جامعه خود کمک کرده ایم و اگر هم به نتیجه نرسد به وظیفه خود عمل کرده ایم و در هر دو صورت از اجر و ثواب الهی نیز برخورداریم .
 ج) « جامعه مانند یک کشتی است . » مردم یک جامعه مانند سرنشینان کشتی ، سرنوشتشان به هم گره خورده است .
 گناه و خطای هر یک ، ممکن است زندگی دیگر افراد جامعه را نیز به خطر بیندازد .

۵ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

الف	برای نشان دادن ناراحتی خود از انجام منکر ، می توانیم آن محل را ترک کنیم .	☒ صحیح	☐ غلط
ب	هر امر به معروف و نهی از منکری ، یک موفقیت است .	☒ صحیح	☐ غلط
ج	ترک معروف و انجام منکر ، از گناهیانی است که جامعه را مستحق عذاب الهی می گرداند .	☒ صحیح	☐ غلط
د	اگر نهی از منکر ما به نتیجه نرسد ، از پاداش الهی محروم می شویم .	☐ صحیح	☒ غلط

۶- در مورد مفهوم هر عبارت ، توضیح مختصر بدهید :

الف	امر به معروف	توصیه و سفارش یکدیگر به کار خیر و پسندیده .
ب	نهی از منکر	بازداشتن یکدیگر از انجام کارهای زشت و ناپسند .

۷- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: شیوه های امر به معروف و نهی از منکر را بنویسید . (سه مورد)

- پاسخ : ۱) با دیدن یک گناه روی خود را برگردانیم و با فرد خطاکار به سردی برخورد کنیم .
 ۲) اگر خطاکار متوجه زشتی رفتارش نیست باید با مهربانی و برخورد خوب او را متوجه اشتباهش کنیم .
 ۳) در بعضی از موارد نیز بهتر است محلی که در آن منکر انجام می شود ترک کنیم .

ب) سؤال : چرا نمی توان به سادگی از کنار خطا و اشتباهات دیگران در جامعه گذشت ؟

پاسخ : چون جامعه مانند یک کشتی است و مردمان آن همچون سرنشینان کشتی هستند که سرنوشت آن ها به هم گره خورده است . یعنی خطا و اشتباه هر کسی ، ممکن است برای کلیه افراد جامعه خطر آفرین باشد .

۸- عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

تکرار	معروف	محلی	دیدن	منکر
خواندن	ترک	زشتی	سردی	مهربانی

الف) گاهی ، همین که با دیدن یک گناه روی خود را برگردانیم و با فرد خطاکار به سردی رفتار کنیم ، برای جلوگیری از آن اشتباه کافی است . و در برخی موارد نیز باید محلی که در آن منکر انجام میشود ، ترک کنیم .

ب) گاهی شخص خطاکار متوجه زشتی رفتارش نیست ، در این صورت ما باید با مهربانی و با برخورد خوب او را متوجه اشتباهش کنیم و با احترام از او بخواهیم که دیگر آن خطا را تکرار نکند .

۹- چرا نمی توان به سادگی از کنار خطا و اشتباهات دیگران در جامعه گذشت ؟

چون جامعه مانند یک کشتی است و مردمان آن همچون سرنشینان کشتی هستند که سرنوشت آن ها به هم گره خورده است . یعنی خطا و اشتباه هر کس ممکن است برای کلیه افراد جامعه خطر آفرین باشد .

۱۰- چرا مؤمنان ، معصیت کاران را از ترک واجبات و انجام محرّمات باز میدارند ؟

چون مؤمنان می دانند که رسیدن به سعادت دنیا و آخرت تنها با عمل به دستورات دینی ، یعنی انجام اعمال نیک و ترک گناهان امکان پذیر است . ضمناً آنان خوشبختی دیگر انسان ها نیز برایشان شیرین و شادی آور است .

۱۱ - امام موسی کاظم (علیه السلام) پیرامون اهمیت امر به معروف و نهی از منکر چه می فرمایند؟

ایشان می فرمایند: حتماً امر به معروف و نهی از منکر بکنید و گرنه شرورترین افراد جامعه بر شما مسلط خواهند شد و در این صورت، بهترین های شما هم اگر دعا کنند، مستجاب نخواهد شد.

۱۲ - حضرت علی (علیه السلام) علت عذاب اقوام گذشته را چه میدانند؟ (توضیح دهید)

به خاطر ترک امر به معروف و نهی از منکر. خداوند بی خردان آنان را به خاطر انجام معصیت ها عذاب کرد و خردمندان را به خاطر نهی نکردن دیگران از زشتی ها و گناه

۱۳ - شیوه های امر به معروف و نهی از منکر را بنویسید. (سه مورد)

الف) با دیدن یک گناه روی خود را برگردانیم و با فرد خطاکار به سردی برخورد کنیم.

ب) اگر خطاکار متوجه زشتی رفتارش نیست باید با مهربانی و برخورد خوب او را متوجه اشتباهش کنیم.

ج) در بعضی از موارد نیز بهتر است محلی که در آن منکر انجام می شود ترک کنیم.

۱۴ - وظیفه ما در مقابل کسی که مبادرت به خرید و فروش مواد مخدر می کند، چیست؟

در اینجا چون امر به معروف و نهی از منکر خطر جانی دارد و احتمال اثرش نیز بسیار کم است، بهتر است این افراد را به ستاد مبارزه با مواد مخدر معرفی کنیم تا نسبت به ارشاد و یا مجازات ایشان اقدام نمایند.

۱۵ - چند مورد از «انجام منکر» که در جامعه وجود دارد بنویسید؟

الف) مغازه داری اجناس بی کیفیت را به عنوان کالای مناسب و با کیفیت به مشتریان می فروشد.

ب) خانواده ای در جنگل آتش روشن می کند و هنگام ترک محل، در خاموش کردن آن دقت نمی کند.

ج) دانش آموزی در اثر سهل انگاری، به اموال مدرسه و کلاس آسیب می رساند.

د) خودرویی به دلیل نقص فنی، بیش از حد دود کرده و هوا را آلوده می کند.

۱۶ - چهار مورد از بهانه های مختلف، برای ترک امر به معروف و نهی از منکر را بنویسید.

الف) مگر من مسئول کارهای مردم هستم. (عیسی به دین خود، موسی به دین خود.)

ب) گفتن من چه فایده ای دارد؟ او به این کار عادت کرده است.

ج) من خجالت می کشم چیزی بگویم، شاید من را جلوی دیگران ضایع کند.

د) من می ترسم، شاید با من با تندی برخورد کند.

۱۷- برای هر جمله ، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

- الف) ..... در نهی از منکر مسئولیت بیشتری دارند، زیرا آنان ولیّ یکدیگرند . (مؤمنان ، مسلمانان ، شیعیان)
 ب) سعادت دنیا و آخرت تنها با انجام ..... و ترک گناهان امکان پذیر است. (اعمال نیک ، عبادات ، نماز)
 ج) ترک امر به معروف و نهی از منکر، ..... افراد جامعه را بر شما مسلط خواهد کرد . (نادان ترین ، شرورترین ، همه)
 د) هدف ما در ..... این است که انسان خطاکار به اشتباهاتش ادامه ندهد. (امر به معروف ، نهی از منکر ، هر دو)

انفاق

درس یازدهم

سؤالات کتاب :

۱- انفاق را تعریف کنید و سه مورد از فواید آن را بیان کنید .

- تعریف انفاق : خداوند در قران کریم ، همواره انسان ها را به بخشش قسمتی از اموالشان به نیازمندان تشویق کرده است و این اعطای مال را «انفاق» نامیده است .
 الف) ثروت به دست فقرا نیز می رسد و فاصله طبقاتی میان ثروتمند و فقیر کمتر می شود .
 ب) بخش زیادی از گناهان و جرم های ناشی از فقر ، در جامعه ریشه کن می شود .
 ج) مردم نسبت به یکدیگر مهربان تر شده و احساس مسئولیت بیشتری می کنند .
 د) آرامش و امنیت بیشتری در جامعه حاکم می شود .

۲- یک انفاق واجب و یک انفاق مستحب را نام ببرید و هر یک را به صورت مختصر توضیح دهید .

۱) انفاق واجب :

- الف) زکات : به نوعی از انفاق گفته می شود که به بعضی از دارایی های انسان (غلات ، دام ها و معادن) تعلق می گیرد .
 ب) خمس : هر مسلمانی ، که از طریق کار ، درآمدی کسب می کند ، باید یک پنجم مازاد آن را ، به عنوان خمس بپردازد .

۲) انفاق مستحب :

- الف) قرض : نوعی انفاق مستحب است که مبلغی را جهت رفع نیاز ، به صورت موقت در اختیار نیازمندی قرار می دهیم .
 ب) وقف : واگذاری مالکیت یا درآمد بخشی از اموال و دارایی ها به عموم مردم ، فقرا ، ایتام و یا ...

۳- زکات به چه چیزهایی تعلق می گیرد ؟ آنها را نام ببرید .

سکه ها : طلا و نقره

دام ها : شتر ، گاو و گوسفند

غلات : گندم ، جو ، خرما و کشمش

۴ - خمس به چه کسی پرداخت می شود و در چه راه هایی هزینه می شود؟

خمس به حاکم اسلامی یا مرجع تقلید پرداخت می شود ، تا آن را برای آشنا کردن مردم با معارف دین ، دفاع از کشورهای اسلامی ، تربیت دانشمندان علوم دینی ، تألیف و توزیع کتاب های درسی و یا ... هزینه کند .

نمونه سؤالات هفتی درسی ۱۱ :

۱ - در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

الف) انفاق های واجب عبارتند از زکات و خمس و انفاق های مستحب عبارت از قرض ، وقف و ...

ب) در دین اسلام برای صدقه دادن ده ثواب و برای قرض دادن هجده ثواب قرار داده شده است .

ج) در تعالیم معصومین ، از قرض گرفتن ، در حالت بی نیازی و یا موارد غیر ضروری نهی شده است .

د) اگر زکات اموال داده نشود ، خداوند نعمت هایش (بارندگی ، حاصلخیزی ، فراوانی و ...) را از صاحبان آن ها باز می دارد .

ه) کسی که صدقه می گیرد به فکر بازگرداندن آن نیست اما فرد قرض گیرنده باید کار کند و مبلغ آن را برگرداند .

۲ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

الف) انفاق مال آن قدر نزد خداوند (جل جلاله) ارزشمند است که آن را یکی از نشانه های مؤمن بودن می داند .

ب) پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) : خداوند (جل جلاله) به اندازه نیازمندی های مردم فقیر ، در اموال ثروتمندان حقی قرار داده است .

ج) حکمت انفاق این است که ، ثروت بین فقرا توزیع شود و از انحصار آن در دست ثروتمندان جلوگیری شود .

د) اگر گرسنه یا برهنه ای در میان مردم پیدا شد ، به جهت آن است که ثروتمندان « حقوق واجب » اموال خود را نپرداخته اند .

۳ - با توجه به متن عربی ، ترجمه آیات و یا روایات را تکمیل کنید :

الف	الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ	کسانی که اموال خود را انفاق می کنند .
ب	بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ، سِرًّا وَعَلَانِيَةً	در شب و روز ، به صورت پنهانی و آشکارا
ج	فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ	پاداششان نزد پروردگارشان است .
د	وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ	نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند .

۴ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

☐	غلط	☒	صحیح	زکات در اصل ، به معنای پاک شدن از دل بستگی ها و آلودگی هاست .	الف
☒	غلط	☐	صحیح	غلاتی که زکات به آن ها تعلق می گیرد عبارتند از : (گندم ، جو ، خرما و برنج)	ب
☐	غلط	☒	صحیح	پرداخت زکات ، موجب مصونیت مال از نابودی و پر برکت شدن آن می شود .	ج
☒	غلط	☐	صحیح	قرض دادن ، نوعی انفاق واجب است که بسیار بر آن تأکید شده است .	د
☒	غلط	☐	صحیح	اگر با پولی که خمسش داده نشده ، خانه ای خریده شود ، نماز خواندن در آن مکروه است .	ه

۵ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

الف) « رابطه میان مسلمانان ، رابطه برادری است . »

همان طور که هر برادری نسبت به خواهران و برادران خود در خانواده وظایفی دارد ، برادران و خواهران دینی نیز در برابر یکدیگر وظایفی دارند . یکی از این وظایف ، کمک مالی به نیازمندان است .

ب) « صدقه دادن ده ثواب و قرض دادن هجده ثواب دارد . »

قرض دادن باعث حفظ آبروی افراد می شود و نیز انفاق مال در قالب قرض ، فعالیت و کسب و کار را به دنبال دارد . پس ارزش قرض دادن بیشتر از صدقه دادن است .

ج) « نتیجه وقف ، منفعت رساندن به عموم مردم است . »

اگر در جامعه اسلامی وقف رایج شود ، بسیاری از اموری که نفع آن به عموم مردم می رسد ، توسط خود مردم انجام می شود و دیگر تمامی کارها بر دوش دولت قرار نمی گیرد .

د) « پس از مرگ ، سه عمل انسان قطع نمی شود . »

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمودند : هنگامی که انسان مؤمن از دنیا می رود ، تمامی اعمال او قطع می شود ، به جز سه عمل او : الف) صدقه جاریه ب) علمی که از خود به یادگار گذاشته است . ج) فرزند صالحی که برایش دعا می کند .

۶ - در مورد مفهوم هر عبارت ، توضیح مختصر بدهید :

الف	صدقه جاریه	چیزی که مالکیت یا منافع آن وقف شده باشد و مردم همواره از آن استفاده کنند .
ب	زکات فطره	پرداختش بر هر سرپرست خانوار که بالغ و عاقل و هوشیار بوده و فقیر نباشد واجب است .
ج	سال مالی	در انتهای آن اگر به اموال ، خمس تعلق گرفته باشد ، باید آن خمس را پرداخت نماید .
د	حقوق واجب	منظور همان انفاق های واجب یعنی خمس و زکات است .

۷- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: وقف را تعریف کنید .

پاسخ : به این معناست که انسان در راه جلب رضایت خداوند ، مالکیت بخشی از اموال و دارایی هایش را از اختیار خود خارج نماید و استفاده از آن یا استفاده از درآمد آن را در اختیار دیگران (عموم مردم ، فقرا ، ایتام و یا ...) قرار دهد .

ب) سؤال : دو نمونه از انفاق مستحبّ را توضیح دهید .

پاسخ : ۱) قرض : مبلغی را جهت رفع نیاز ، به صورت موقت در اختیار نیازمندی قرار می دهیم .

۲) وقف : واگذاری مالکیت یا درآمد بخشی از اموال و دارایی ها به عموم مردم ، فقرا ، ایتام و یا ...

۸ - عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

زکات	خمس	مصرفی	منزل	پس انداز
ابتدای	سال مالی	صنعت	آذوقه	انتهای

الف) هر کسی از طریق تجارت ، صنعت ، کشاورزی یا کسب های دیگر مالی به دست آورد ، باید برای خود «سال مالی» داشته باشد و در انتهای آن اگر به اموال او خمس تعلق می گیرد ، خمس اموالش را بدهد .

ب) به آذوقه هایی مانند برنج ، روغن و هر خوراکی دیگر که از درآمد سال ، برای مصرف در منزل خریده شده است و در پایان سال مالی باقی مانده است ، خمس تعلق می گیرد .

ج) زیور آلات خانم ها ، اگر بیش از مقدار مصرفی رایج آن ها باشد و حالت پس انداز داشته باشد ، باید خمس بخش زیادی آن پرداخته شود .

۹ - چرا از قرض گرفتن در حالت بی نیازی یا موارد غیر ضروری نهی شده است ؟

چون درخواست از دیگران ، آبروی انسان را در معرض خطر قرار می دهد .

۱۰ - توضیح کامل بدهید که ، زکات فطره چیست ؟

کسی که هنگام غروب شب عید فطر ، بالغ و عاقل و هوشیار باشد و فقیر هم نباشد ، باید برای خود و کسانی که او هزینه زندگی شان را می دهد ، به ازای هر نفر سه کیلو گرم گندم ، جو ، برنج و یا هر غذایی که در طول ماه مبارک رمضان بیشتر از آن استفاده کرده است را به مستحق بدهد . البته اگر پول آنها را هم بدهد ، کفایت می کند .

۱۱ - خمس چیست ؟

خمس ، یکی از راه های تأمین نیازهای جامعه است . هر مسلمانی که از طریق کار (تجارت ، صنعت ، کشاورزی یا ..) ، درآمدی کسب می کند ، پس از صرف هزینه های سالانه زندگی خود و خانواده اش ، باید یک پنجم (خمس) آن چه را که باقی مانده ، به عنوان خمس بپردازد .

۱۲- در را بطله با « ارزش قرض دادن » ، سخن پیامبر اکرم (صلی... علیه) را کامل کنید :

مسلمانی که به برادر مسلمان خود قرض بدهد :

در برابر هر دره‌می که قرض داده ، هم وزن کوه أُحُد ، حَسَنَات خواهد داشت .

اگر برای دریافت آن قرض ، با او مُدَارَا به خرج دهد :

از پِل صِرَاط همچون برق جهنده ، بدون حساب و عَذَاب خواهد گذشت .

و کسی که به برادر مسلمان نیازمندش قرض ندهد:

خداوند در روزی که نیکو کاران را پاداش می دهد ، او را از بَهشت محروم خواهد ساخت .

۱۳- وقف را تعریف کنید .

وقف ، به این معناست که انسان در راه جلب رضایت خداوند ، مالکیت بخشی از اموال و دارایی هایش را از اختیار خود خارج نماید و استفاده از آن یا استفاده از درآمد آن را در اختیار دیگران (عموم مردم ، فقرا ، ایتام و یا ...) قرار دهد .

۱۴- متن وقف نامه زیر را تکمیل کنید :

علی ، بنده خدا و امیر مؤمنان ، دو مزرعه را برای فقرای مدینه و در راه ماندگان قرار داد ، تا خداوند در روز قیامت ، چهره او را از حرارت آتش مصون دارد . این اموال فروخته و بخشیده نمی شود ، تا به دست وارث اصلی (خداوند) برسد .

۱۵- « موارد مصرف خمس » را بنویسید . (چهار مورد)

الف) ساختن مسجد و کتابخانه های عمومی

ب) ساختن خانه هایی برای یتیمان ، بی سرپرستان و فقرا

ج) خرید تجهیزات ، برای جنگ با کفار و دشمنان

د) وقف آب انبار و تأمین آب آشامیدنی ، کشاورزی و یا ...

۱۶- برای هر جمله ، کلمات مناسب را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

الف) به بخشش قسمتی از اموال به نیازمندان گویند . (انفاق ، زکات ، خمس)

ب) در صورت گسترش ..... در جامعه ، ثروت به دست نیازمندان نیز می رسد . (جهاد ، فقر ، انفاق مال)

ج) به معنای پاک شدن از دلبستگی ها و آلودگی هاست و به نوعی از انفاق گفته می شود (زکات ، صدقه ، قرض)

د) با پولی که خمس آن پرداخت نشده است ، ..... چیزی خرید . (می توان ، نمی توان ، باید)

جهاد

سؤالات کتاب :

۱- اگر مردم کشوری که مورد تهاجم دشمنان قرار گرفته اند ، از کشور خود دفاع نکنند ، چه سرنوشتی در انتظار آنان خواهد بود ؟

دشمنان کشورشان را اشغال کرده و منابع آن را غارت می کنند . دین و فرهنگشان را تباه می کنند و آنها را به ذلت می کشانند .

۲- جهاد دفاعی در چه زمانی و بر چه کسانی واجب است ؟

در زمانی که کشور اسلامی مورد حمله ی دشمنان قرار گرفت .

بر همه ی مسلمانان ، زن و مرد و پیر و جوان ، واجب است با آنچه در توان دارند به دفاع از کشور اسلامی خود برخیزند .

۳- اگر در جامعه ی اسلامی عده ای به مبارزه با نظام اسلامی بپردازند و امنیت مردم را به خطر بیندازند ، مسلمانان چه وظیفه ای دارند ؟

اگر پس از ارشادهای رهبر جامعه ی اسلامی ، آنان به اقدامات خود ادامه دهند ، مسلمانان موظفند به دستور ولیّ فقیه ، به جهاد و مقابله با این افراد برخیزند و خطر آنان را از جامعه ی اسلامی دور کنند .

۴- با توجه به فرموده پیامبر (صلی... علیه) توضیح دهید که آیا در جهاد با دشمنان اسلام ، پاداش خداوند تنها برای کسانی است که در میدان جنگ به مبارزه با دشمنان مشغول اند ؟

هر کس ، به هر صورت به این جهاد و مبارزه کمک کرده است ، از پاداش الهی بهره مند خواهد شد .
چه در میدان جنگ (نبرد رویاروی با دشمن) و چه در پشت جبهه جنگ (تدارک ملزومات جنگ) .

نمونه سؤالات هفتی درسی ۱۲ :

۱- در جملات زیر جاهای خالی را با کلماتی مناسب تکمیل کنید :

الف) اسلام تنها با سرکوب کردن حاکمان فاسد ، پیام دین را به مردم می رساند و آنان را در پذیرش این پیام آزاد می گذارد .

ب) نبرد سپاه اسلام با حکومت های ایران و روم نمونه هایی از جهاد ابتدایی هستند .

ج) وعده ی بهشت برای مؤمنان جهادگر در کتب آسمانی تورات و انجیل و قران آمده است .

د) کسانی که ایمان آورده اند در راه خدا مبارزه می کنند و کافران در راه طاغوت می جنگند .

۲- با توجه به متن عربی ، ترجمه آیات و یا روایات را تکمیل کنید :

الف	إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ	خداوند از مؤمنان ، جان ها و اموالشان را خریداری کرد .
ب	وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ	وعده حق خداوند در تورات و انجیل و قرآن است .
ج	وَمَنْ أَوْفَى بَعْدِهِ مِنَ اللَّهِ	و چه کسی از خدا به عهدش وفادارتر است؟!
د	فَأَسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ	پس بشارت باد بر شما ، به داد و ستدی که با خدا کرده اید .
ه	وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ	و هر چه در توان دارید ، برای مقابله با آنها نیرو و اسبهای ورزیده آماده کنید .
و	تُرْهِيونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ	تا با این کار ، دشمن خدا و دشمن خودتان را بترسانید .

۳ - جملات زیر را با پاسخ کوتاه تکمیل نمایید :

- الف) دشمنان برای تضعیف جبهه ی حق ، به دروغ مسلمانان را به خشونت طلبی و جنگ افروزی متهم می کنند .
 ب) دشمنان ، برای این که بتوانند ملت های دیگر را همیشه اسیر خود سازند ، نقشه ی نابودی اسلام را در سر می پروراندند .
 ج) کلمه جهاد در لغت ، به معنای تلاش و کوشش و در فرهنگ اسلامی به معنای مبارزه ی مسلحانه با دشمنان اسلام است .
 د) خداوند از مؤمنان جان ها و اموالشان را خریداری کرد تا در برابرش ، بهشت برای آنان باشد .

۴ - صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید :

الف	جهاد در راه خدا مبارزه ای است که هرگز شکست ندارد .	صحیح ☒	غلط ☐
ب	جهاد با منافقین مسلح ، و جهاد با سرکشان نوعی جهاد دفاعی است .	صحیح ☒	غلط ☐
ج	جنگ حضرت علی (ع) با خوارج نهروان ، نوعی جهاد ابتدایی است .	صحیح ☐	غلط ☒
د	حدود ۲۰۰ آیه از آیات قرآن به اهمیت جهاد در راه خدا اختصاص دارد .	صحیح ☐	غلط ☒
ه	اسلام ، هرگز عقاید خود را به زور به هیچ گروهی تحمیل نکرده است .	صحیح ☒	غلط ☐

۵ - جملات زیر را تفسیر کنید ، (در مورد مفهوم هر جمله به طور مختصر توضیح دهید) :

- الف) « جهادگر در راه خدا ، همواره پیروز است ؟ »
 چون اگر دشمنان را شکست دهد علاوه بر افتخار و سر بلندی ، مغفرت و پاداش خداوند هم در انتظار اوست ، و اگر در جنگ با دشمن شهید شود به مقامی دست می یابد که با هیچ مقام دیگری قابل مقایسه نیست .
 ب) « گروه باطل ، بیشترین دشمنی را با حق دارند . »
 انسان های بی ایمان و زیاده خواه و زور گو ، چون می دانند که مؤمنان به هیچ قیمتی در برابر آنان تسلیم نخواهند شد ، به همین دلیل همیشه منتظر فرصتی هستند تا حق را برای همیشه از بین ببرند و راه را برای غارت ملت های ضعیف هموار سازند .
 ج) « خداوند جل جلاله ، جان ها و اموال مؤمنین را خریداری می کند . »
 آنان که در راه حفظ دین خدا از جان و مال خود می گذرند ، خداوند بهشت را در مقابل این فداکاری ، به آنان پاداش می دهد . و این معامله ای است که مؤمنان با خداوند می کنند .

۶- در مورد مفهوم هر عبارت ، توضیح مختصر بدهید :

الف	مستضعف	کسی که با زور و ظلم ، ناتوان و ضعیف نگه داشته شده است .
ب	سرکشان	کسانی که با مبارزه مسلحانه ، و گردن کشی در برابر قوانین ، حکومت اسلامی را تضعیف کنند.
ج	طاغوت	هر معبودی به غیر خدا و هر مسیری که به غیر حق منتهی شود .
د	باطل	انسان های بی ایمان و زیاده خواهی که اگر به قدرتی دست یابند ، به کشتار مردم می پردازند.
ه	جهاد	به معنای « تلاش و کوشش » و نیز در فرهنگ اسلامی : مبارزه و جنگ مسلحانه با دشمنان اسلام

۷- برای پاسخ زیر ، سؤال مناسبی بنویسید :

الف) سؤال: دو نمونه از جهاد با سرکشان را مثال بزنید . (سه مورد)

پاسخ : (۱) جنگ حضرت علی (علیه السلام) با خوارج نهروان (۲) جهاد ماموران انتظامی با اشرار و قاچاقچیان مسلح

ب) سؤال : در فرهنگ اسلامی چه کسانی « باطل » نامیده می شوند ؟

پاسخ : انسان های بی ایمان و زیاده خواهی که وقتی به قدرت می رسند خیلی زود به جنگ و تجاوز روی می آورند و برای تسلط به جان و مال ملت های دیگر به کشتار مردم بی گناه می پردازند .

۸- عبارات زیر را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (دو کلمه اضافه است)

شیطان	می جنگند	حق	مغفرت	باطل
پیروزند	شهید	مؤمنان	بمیرند	دشمن

الف) اهل باطل همیشه بیشترین دشمنی را با حق دارند چون که می دانند در این نبرد ، مؤمنان به هیچ قیمتی در برابر آنان تسلیم نخواهند شد . به همین دلیل یاران شیطان منتظر فرصتی هستند تا حق را برای همیشه از بین ببرند .
ب) جهادگران در راه خدا ، همواره پیروزند . چون اگر دشمن را شکست دهند ، علاوه بر افتخار و سر بلندی ، مغفرت و پاداش الهی هم در انتظار آنان است و اگر شهید شوند ، به بالاترین مقام در نزد خداوند دست می یابند .

۹- جهاد ابتدایی را تعریف کرده و دو نمونه مثال بزنید .

در جهاد ابتدایی ، لشکر اسلام موظف است به دستور پیامبر و یا ولی معصوم مسلمین ، با حاکمان شیطانی جهاد کنند و مردم را از اسارت آنها نجات دهند و پیام خدا را به آنان برساند و مردم را در انتخاب آن پیام آزاد بگذارند .

۱۰- نوع هر یک از جهادهای زیر را مشخص کنید:

- الف) مبارزه ماموران انتظامی با اشرار و قاچاقچیان مسلح (جهاد با سرکشان)
ب) جهاد مردم فلسطین ، با اشغالگران صهیونیست (جهاد دفاعی)
ج) نبرد سپاه اسلام با حکومت های ایران و روم ، در صدر اسلام (جهاد ابتدایی)
د) دفاع مقدس هشت ساله ایران در برابر ارتش صدام (جهاد دفاعی)

۱۱ - سه نمونه از جهاد دفاعی را نام ببرید .

جنگ اُحد و جنگ احزاب در زمان صدر اسلام . دفاع مقدّس ملّت ایران در برابر تجاوز رژیم بعثی عراق

۱۲ - جهاد با سرکشان ، در مقابل چه کسانی است ؟

در برابر عدّه ای که با گردن کشی در برابر قوانین ، قصد تضعیف حکومت اسلامی را دارند و به مبارزه ی مسلحانه با مأموران نظام اسلامی می پردازند .

۱۳ - در چه صورتی جامعه ی اسلامی « سرکشان » را می بخشد و با آنان مدارا می کند ؟

اگر پس از ارشاد رهبر جامعه ی اسلامی توبه کردند و دست از سرکشی خود برداشتند ، جامعه اسلامی هم آنان را می پذیرد .

۱۴ - دو نمونه از جهاد با سرکشان را مثال بزنید .

الف) جنگ حضرت علی (علیه السلام) با خوارج نهروان
ب) جهاد مأموران انتظامی با اشرار و قاچاقچیان مسلح

۱۵ - خداوند(جل جلاله) در قرآن چه کسانی را « هواداران شیطان » می نامد ؟

حاکمان زورگو و سرکشی که مردم ناتوان را زیر سلطه ی خود نگاه داشته و نمی گذارند پیام خداوند به آنان برسد .

۱۶ - خداوند(جل جلاله) سه نفر را به واسطه ی یک تیر به بهشت می برد . آن سه نفر کدامند ؟

الف) مسلمانی که تیر را می سازد .

ب) مسلمانی که برای رضای خدا تیرها را تهیه می کند و به دست رزمندگان می رساند .

ج) رزمنده ای که تیر را در راه خدا به سوی دشمن پرتاب می کند .

۱۷ - در فرهنگ اسلامی چه کسانی « باطل » نامیده می شوند ؟

انسان های بی ایمان و زیاده خواهی که وقتی به قدرت می رسند خیلی زود به جنگ و تجاوز روی می آورند و برای تسلّط به جان و مال ملّت های دیگر به کشتار مردم بی گناه می پردازند .

۱۸ - چرا گروه باطل ، بیشترین دشمنی را با حق دارند ؟

چون می دانند در این نبرد همیشگی ، مؤمنان به هیچ قیمتی در برابر آنان تسلیم نخواهند شد .

۱۹ - خداوند(جل جلاله) پیروزی بزرگ برای مؤمنان را چه چیز معرفی می کند ؟

داد و ستد و معامله ای که مؤمنان با خدا می کنند .

یعنی جان و مال خود را در راه خداوند داده و در مقابل بهشت الهی را خریداری می کنند .

۲۰ - دشمنان در چه زمانی به خود جرأت می دهند ، به کشوری اسلامی حمله کنند ؟

وقتی که بدانند ، آن کشور آمادگی و مهارت های نظامی و نیروهای ورزیده و امکانات جنگی کافی برای دفاع ندارد .

۲۱ - داشتن آمادگی دفاعی ، چه فوایدی دارد ؟

الف) ترساندن دشمن و جلوگیری از آغاز جنگ
ب) پیروزی بر دشمن در جنگ احتمالی

۲۲ - پیامبر اکرم (صلی... علیه) انجام کدام ورزش ها را توصیه کرده اند ؟

سوارکاری و تیراندازی (تیراندازی نزد من دوست داشتنی تر است .)

۲۳ - دشمنان برای شکستن مقاومت مسلمانان ، چه می کنند ؟ (توضیح دهید)

آن ها برای تضعیف جبهه حق ، به دروغ مسلمانان را به خشونت طلبی و جنگ افروزی متهم می کنند ، در حالی که خودشان با به راه انداختن جنگ های بزرگ (جنگ جهانی اول و دوم و ....) میلیون ها انسان بی گناه را به خاک و خون کشیده اند و هر روز شعله جنگ جدیدی را در دنیا می افروزند .

۲۴ - اگر سرکشان ، از مدارای جامعه اسلامی سوء استفاده کرده و به مبارزه با نظام اسلامی ادامه دهند و امنیت جامعه را به خطر اندازند ، وظیفه مسلمانان چیست؟

مسلمانان وظیفه دارند با دستور ولی فقیه ، به جهاد و مقابله با این افراد برخیزند و خطر آنان را از جامعه اسلامی دور کنند .

۲۵ - ما برای بالا بردن توان دفاعی خود در دنیای امروز باید چه آموزشهایی را فرا گیریم ؟

فن آوری اطلاعات ، دانش هسته ای ، ساخت سلاح های بازدارنده ، اینترنت و زبانهای خارجی ، رایانه و دانش های مربوطه

۲۶ - برای هر جمله ، کلمات مناسب تر را انتخاب و زیر آن خط بکشید :

الف) مردم ناتوان را زیر سلطه خود نگاه داشته و نمی گذارند پیام خداوند به آنها برسد، (هوادار شیطان ، غاصب ، کافر)

ب) حدود ..... آیه قران در رابطه با اهمیت جهاد در راه خداست . (چندین ، یکصد ، کمی)

ج) جنگ حضرت علی با خوارج نهروان در صدر اسلام، نمونه ای از این نوع جهاد است. (ابتدایی ، باسرکشان ، دفاعی)

د) إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ ..... (بهشت ، جهاد ، وعده خدا)

جعفر رضایی ، دبیر بازنشسته معارف اسلامی ، آموزش و پرورش ناحیه دو اصفهان ، شهریور ۹۵ ، التماس دعا

جزوه های بیشتر (کلیک کنید) :

گام به گام رایگان نهم | نمونه سوال نهم | جزوه آموزشی نهم

جهت دانلود جدید ترین مطالب بر روی پایه خود روی لینک های زیر کلیک کنید.

ابتدایی

اول ✓ دوم ✓ سوم ✓ چهارم ✓ پنجم ✓ ششم ✓

متوسطه اول

هفتم ✓ هشتم ✓ نهم ✓

متوسطه دوم

دهم ✓ یازدهم ✓ دوازدهم ✓